

Laadukas varhaiskasvatus vanhempien kokema- **mana**

Kyselytutkimus päiväkodin asiakasperheille

LAB-ammattikorkeakoulu

Sosionomi (AMK), Sosiaalipedagoginen varhaiskasvatus

2021

Essi Kollanus

Tiivistelmä

Tekijä Kollanus, Essi	Julkaisun laji Opinnäytetyö, AMK	Valmistumisaika 2021
	Sivumäärä 51 + 6	
Työn nimi Laadukas varhaiskasvatus vanhempien kokemana Kyselytutkimus päiväkodin asiakasperheille		
Tutkinto Sosionomi (AMK)		
Toimeksiantajan nimi, titteli ja organisaatio Päiväkoti Vilinä Oy		
Tiivistelmä Opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa ja kuvailla varhaiskasvatuksen laatua huoltajien näkökulmasta. Tarkoituksena oli lisäksi tuottaa tutkittua tietoa varhaiskasvatuksen laadusta, jotta esiin nousevien kehitystarpeiden pohjalta toimeksiantaja voisi kehittää toimintaansa vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden tarpeisiin. Tavoitteena oli selvittää, millainen on varhaiskasvatuksen laatu Vilinäntaloilla vanhempien kokemana. Tavoitteena oli myös saada tietoa huoltajien suhtautumisesta Covid-19-pandemiasta aiheutuneiden poikkeusolojen järjestelyihin Vilinäntaloilla. Opinnäytetyö tehtiin toimeksiantona Päiväkoti Vilinä Oy:lle. Työ toteutettiin määrällisenä tutkimuksena, jossa tutkimusaineisto kerättiin varhaiskasvatuksen asiakkaina olevilta vanhemmilta strukturoidulla kyselylomakkeella. Aineisto analysoitiin tarkastelemalla vastausten jakautumista Likertin asteikolle. Työn teoria koostui varhaiskasvatuksen laadusta, sen osatekijöistä sekä huoltajien osallisuudesta varhaiskasvatuksessa. Tulosten perusteella vanhemmat kokivat varhaiskasvatuksen laadun kokonaisuudessaan hyväksi, eikä erityisiä kehittämiskohteita noussut esiin. Myös Covid-19-pandemiaan liittyvät järjestelyt ja niistä tiedottaminen koettiin onnistuneiksi. Toimeksiantaja voi hyödyntää tutkimusta osana laadunhallintaa ja uusia sen halutessaan kokonaan tai osittain.		
Asiasanat Varhaiskasvatus, varhaiskasvatuksen laatu, huoltajien osallisuus		

Abstract

Author Kollanus, Essi	Type of Publication Thesis, UAS	Published 2021
	Number of Pages 51 + 6	
Title of Publication High quality early childhood education, according to parents Survey research for kindergartens customer families		
Name of Degree Bachelor of Social Services (UAS)		
Name, title and organization of the client Kindergarten Vilina Ltd.		
Abstract The aim of this thesis was to chart and describe the quality of early childhood education from the guardians' point of view. The purpose was also to produce knowledge of quality in early childhood education, so the client could develop their service to be even better to meet customers' needs. The aim was to clarify how guardians feel about the quality of early childhood education in Kindergarten Vilina Ltd. The aim was also to receive information about how Kindergarten Vilina Ltd has managed to organize the measures related to the Covid-19 pandemic. This thesis was done as an assignment for Kindergarten Vilina Ltd. as a quantitative study. The material of the research was collected from the customer families of Kindergarten Vilina Ltd via structured questionnaire. The material was analyzed on the Likert scale. The theory of this thesis consists of the quality in early childhood education and its` components and guardians' participant in early Childhood education. According to the results, parents experienced that the quality of early childhood education was good in general. There were no special improvement suggestions made. According to the results, Kindergarten Vilina Ltd had also done a good work with the arrangements related to the Covid-19. The client can utilize this research as a quality control or redo the whole research.		
Keywords Early childhood education, quality of early childhood education, guardians' participation		

Sisällys

1	Johdanto.....	1
2	Opinnäytetyön lähtökohdat.....	2
2.1	Tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset.....	2
2.2	Tausta ja toimeksiantaja	2
2.2.1	Vilinäntalojen varhaiskasvatussuunnitelma ja arvot.....	3
2.2.2	Covid-19-pandemian vaikutukset Vilinäntaloilla.....	4
3	Varhaiskasvatuksen laatu	6
3.1	Varhaiskasvatuksen laadun määrittelyä	6
3.2	Laadukkaan varhaiskasvatuksen osatekijät.....	7
3.2.1	Välillisesti ohjaavat tekijät	8
3.2.2	Puitetekijät	9
3.2.3	Prosessitekijät.....	10
3.2.4	Vaikuttavuustekijät	11
4	Huoltajien osallisuus varhaiskasvatuksessa	14
4.1	Osallisuus	14
4.2	Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö.....	15
5	Opinnäytetyön toteutus	18
5.1	Tutkimusmenetelmä.....	18
5.2	Aineiston keruu	18
5.3	Aineiston analysointi	23
6	Tutkimuksen tulokset.....	24
6.1	Välillisesti ohjaavat tekijät	24
6.2	Puitetekijät	29
6.3	Prosessitekijät.....	31
6.4	Vaikuttavuustekijät ja järjestelyt Covid-19-pandemian aikana	34
7	Pohdinta ja johtopäätökset	39
7.1	Tutkimuksen tulosten tarkastelua	39
7.2	Eettisyys ja luotettavuus	44
7.3	Johtopäätökset ja jatkokehittäminen.....	45
	Lähteet.....	48

Liitteet

Liite 1. Kyselylomake

Liite 2. Saatekirje

Liite 3. Tutkimuslupa

1 Johdanto

Lapsuuden merkitys kriittisenä kehitysvaiheena ja sen aikaisten tapahtumien vaikutus myöhempään elämään tiedostetaan laajalti. Varhaiskasvatukseen osallistumisen tarjoama tuki on merkityksellistä paitsi lapsuusvaiheen kehitykselle ja kasvulle myös myöhemmälle menestymiselle koulumaailmassa. Lisäksi varhaiskasvatukseen osallistuminen nähdään hyödyllisenä myöhempää elämänhallintaa ajatellen. (Karila 2016, 11,13.)

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan 0–6-vuotiaille lapsille suunnattua tavoitteellista ja suunnitelmallista pedagogista toimintaa, joka muodostuu hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuudesta (Opetushallitus 2021). Varhaiskasvatustaki määrittää varhaiskasvatuksen tavoitteiksi lapsen kokonaisvaltaisen kasvun ja hyvinvoinnin edistämisen, oppimisen tukemisen sekä monipuolisen pedagogisen toiminnan toteutumisen. Varhaiskasvatuksella pyritään lisäämään lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta sekä turvaamaan lasten oikeus vaikuttaa heitä koskeviin asioihin. Lain mukaan varhaiskasvatuksen tavoitteena on myös taata lasta kunnioittava tapa toimia, turvallinen ja oppimaan innostava kasvatusympäristö sekä pysyvyys vuorovaikutussuhteissa lapsen ja varhaiskasvatustahenkilöstön välillä. Varhaiskasvatuksen tavoitteena on lisäksi tukea vanhempia kasvatustyössä sekä toimia lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia edistäen yhteistyössä lapsen sekä hänen vanhempiensa kanssa. (Varhaiskasvatustaki 540/2018, 3§.)

Laadukas varhaiskasvatus vaikuttaa myönteisesti lapsen sosiaaliseen ja kognitiiviseen kehitykseen. Laadukkaan varhaiskasvatuksen pitkän tähtäimen hyödyt heijastuvat etenkin heikommista elinoloista tulevien lasten elämään. Varhaiskasvatuksen hyödyt lapsen oppimiseen ja kehitykseen toteutuvat vain, jos varhaiskasvatus on laadukasta. Siksi suurin merkitys on sillä, mitä varhaiskasvatuksen arki pitää sisällään ja miten toimintaa tuetaan ja ohjataan valtakunnallisesti sekä paikallisesti. (Repo ym. 2019, 17.)

Aihe opinnäytetyöhön tuli Päiväkoti Vilinä Oy:ltä, jossa koettiin tarpeelliseksi kartoittaa varhaiskasvatuksen laatua vanhempien näkökulmasta. Toimeksiantaja halusi myös saada tietoa asiakkaiden suhtautumisesta Covid-19-pandemiasta aiheutuneiden poikkeusolojen järjestelyihin. Opinnäytetyön tarkoituksena oli kartoittaa ja kuvailla Vilinäntalojen tarjoaman varhaiskasvatuksen laatua huoltajien näkökulmasta. Tarkoituksena oli lisäksi tuottaa tietoa Vilinäntalojen varhaiskasvatuksen laadusta, jotta esiin nousevien kehitystarpeiden pohjalta yritys voisi kehittää toimintaansa vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden tarpeisiin. Tavoitteena oli määrällisen tutkimuksen avulla selvittää, millainen on varhaiskasvatuksen laatu Vilinäntaloilla vanhempien kokemana. Tavoitteena oli myös saada tietoa huoltajien suhtautumisesta Covid-19-pandemiasta aiheutuneiden poikkeusolojen järjestelyihin Vilinäntaloilla.

2 Opinnäytetyön lähtökohdat

2.1 Tarkoitus, tavoite ja tutkimuskysymykset

Opinnäytetyön tarkoituksena on kartoittaa ja kuvailla Vilinäntalojen tarjoaman varhaiskasvatuksen laatua huoltajien näkökulmasta. Tarkoituksena on tuottaa tietoa Vilinäntalojen varhaiskasvatuksen laadusta, jotta esiin nousevien kehitystarpeiden pohjalta yritys voisi kehittää toimintaansa vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden tarpeisiin.

Tavoitteena on määrällisen tutkimuksen avulla selvittää, millainen on varhaiskasvatuksen laatu Vilinäntaloilla vanhempien kokemana. Tavoitteena on myös saada tietoa huoltajien suhtautumisesta Covid-19-pandemiasta aiheutuneiden poikkeusolojen järjestelyihin Vilinäntaloilla. Tutkimuksessa varhaiskasvatuksen laatua tarkastellaan laadunarviointimallin mukaan, laadun osatekijöiden avulla. Varhaiskasvatuksen laadun osatekijöitä ovat puite-, prosessi-, vaikuttavuus- ja välillisesti ohjaavat tekijät (Hujala ym. 2020, 331).

Tutkimuskysymyksiä ovat

1. Millaiseksi vanhemmat kokevat varhaiskasvatuksen laadun sen osatekijöiden mukaan arvioituna Vilinäntaloilla?
2. Millaisena kodin ja päiväkodin välinen yhteistyö näyttäytyy vanhempien mielestä?
3. Kuinka toimivina vanhemmat pitivät Covid-19-pandemiasta johtuneiden poikkeusolojen järjestelyjä?

2.2 Tausta ja toimeksiantaja

Opinnäytetyön toimeksiantajana toimi Päiväkoti Vilinä Oy (jatkossa Vilinäntalot). Vilinäntalot on yksityisen sektorin toimija, joka tarjoaa varhaiskasvatuspalveluja 1–6-vuotiaille lapsille kuudessa eri yksikössä Lahdessa ja Hollolassa. Kahden ystävän perustaman yhtiön arvopohja nojaa yrittäjien omaan käsitykseen maailman parhaasta päiväkodista, jossa tarjotaan varhaiskasvatusta kodinomaisessa ja lämpimässä ilmapiirissä. (Päiväkoti Vilinä Oy a.)

Vilinämäisyydellä tarkoitetaan edellä mainittujen ominaisuuksien lisäksi ratkaisukeskeistä ja arvostavaa toimintatapaa, jossa luovuudelle, innostumiselle sekä tutkivalle oppimiselle on tilaa. Vilinäntaloilla ajatellaan leikin ja liikkeen sisältävän mahdollisuuden tarpeellisten elämäntaitojen oppimiseen. Leikki on kaiken toiminnan keskiössä ja sen äärellä vietetään runsaasti aikaa suunnittelun, koulutusten sekä palaverien muodossa. (Päiväkoti Vilinä Oy a.)

2.2.1 Vilinäntalojen varhaiskasvatussuunnitelma ja arvot

Vilinäntalojen varhaiskasvatussuunnitelma kokoaa yhteen kaikkien yksiköiden toimintaa ohjaavat keskeiset arvot ja periaatteet. Arki vilinäntaloissa on leppoista ja rauhallista. Arjen toimintoja porrastetaan ja rytmi suunnitellaan sen hetkisen lapsiryhmän tarpeiden mukaan. Päiväkodissa isot ja pienet toimivat yhdessä leikkien ja ruokailujen merkeissä. Lapset osallistuvat myös aktiivisesti arkisiin puuhiin, kuten välipalan valmistukseen sekä pieniin siivoustöihin. Vilinämaisessä ympäristössä hassuttelulle ja hupsuttelulle on tilaa ja aikaa. Varhaiskasvattaja heittäytyy pieniin hetkiin, luoden onnistumisen kokemuksia ja elämyksiä jokaiseen päivään. Aikuinen ohjaa lasta läheltä lempeällä otteella ja on aidosti läsnä vuorovaikutuksessa. (Päiväkoti Vilinä Oy b.)

Vilinäntaloilla toimintaympäristöt on suunniteltu kotoisiksi ja leikkisiksi. Liikuntaan tarkoitettu tila, liikkala, mahdollistaa luovan liikkeen ja temppuilun. Monipuoliset ja vaihtuvat liikuntavälineet sekä erilaiset lajikokeilut tutustuttavat lapsia liikunnan eri muotoihin. Leikkiympäristöt rakennetaan leikkiin innostaviksi ja niiden suunnittelu pohjaa lasten ideoihin sekä mielenkiinnon kohteisiin. Vilinämainen kasvattaja on leikissä läsnä ja auttaa lasta leikkitaitojen kehittämisessä sekä auttaa leikin kasvattamisessa ja rikastuttamisessa. Erilaiset materiaalit ovat olennainen osa vilinämaista leikkiympäristöä, jossa lapsi pääsee kokemaan ja oppimaan kaikkia aistejaan käyttäen. Vaihtuvia aistileikkejä suunnitellaan ja toteutetaan yhdessä lasten kanssa. Leikkiympäristöt levittäytyvät päiväkotien sisätiloista myös pihuille, joissa hyödynnetään luonnonmateriaalien ja vuodenaikojen tuomaa vaihtelua. (Erka 2021, Päiväkoti Vilinä Oy b.)

Erka (2021) toteaa perheiden kanssa tehtävän yhteistyön olevan tärkein osa Vilinäntalojen arvopohjaa. Perheitä arvostetaan oman lapsensa asiantuntijoina ja toiminnan kehittäjinä. Perheiden yksilölliset toiveet lapsen ruokailuun, päiväuniin tai muuten hoitoon liittyen pyritään aina toteuttamaan. Vanhemmat voivat osallistua ja vaikuttaa vilinäntalojen toimintaan jättämällä palautetta verkkosivujen kautta tai lähestymällä suoraan henkilöstöä. Toimintakauden alussa vanhempien toiveita kysytään paperisella lomakkeella, johon voi halutessaan kirjata myös muita kuulumisia ja perheeseen tai lapseen vaikuttaneita tapahtumia lomien ajalta. Myös päivähoiton aloituskeskustelussa sekä varhaiskasvatuskeskusteluissa vanhemmat saavat kertoa omista toiveistaan ja tarpeistaan päiväkodin toimintaan ja lapsensa varhaiskasvatukseen liittyen. Vilinäntaloilla viestintä päiväkodin ja perheiden välillä tapahtuu WhatsApp sovelluksella, jonka kautta tiedotetaan koko päiväkotia, tiettyä ryhmää tai yksittäistä lasta koskevista asioista. Viikoittain perheille lähetetään kuvakooste ja sanallinen kuvaus viikon puuhista, mutta myös yksityisviestejä ja kuvia lähetetään vanhemmille runsaasti pitkin viikkoa.

Välittävää ja tervetullutta tunnelmaa halutaan jakaa perheille tutustumiskäynnistä lähtien. Perheiden osallistaminen säännöllisesti yhteisiin tapahtumiin on osa Vilinäntalojen toimintaa. Vanhempainillat, perheiden urheilutapahtumat ja yhteiset pihatalkoot ovat esimerkkejä tapahtumista, joihin perheet voivat osallistua omien mahdollisuuksiensa mukaan. Perheitä tuetaan kasvatustyössä varhaiskasvatushenkilöstön sekä erityislastentarhanopettajan toimesta. Luottamuksella ja avoimella vuorovaikutuksella rakentuu vahva pohja lapsen päiväkotitapaileelle. Jokaisen lapsen omaa vasua eli aarrekirjaa täytetään yhteistyössä vanhempien ja lapsen kanssa, lapsen voimavaroista lähtöisin. (Erka 2021, Päiväkotitoiminta Vilinä Oy b.)

Erkan (2021) mukaan paikallisuus ja Support your local -periaate näkyy myös vahvasti Vilinäntalojen arvoissa ja toiminnassa. Käytännössä paikallisuus tarkoittaa yhteistyötä päijät-hämäläisten, eri alojen yritysten ja yksityishenkilöiden kanssa. Liikuntavälineiden hankinnassa tai esimerkiksi tapahtumien ja lajikokeilujen järjestämisessä hyödynnetään aina ensisijaisesti paikallisia tuotteita ja toimijoita. Paikallisuuteen voidaan liittää myös yhtiön taloudellisten ja työllistävien vaikutusten näkyminen Päijät-Hämeessä.

2.2.2 Covid-19-pandemian vaikutukset Vilinäntaloilla

Suomeen maaliskuussa 2020 levinnyt Covid-19-pandemia aiheutti koko maahan poikkeusolot, jotka näkyivät myös varhaiskasvatuksessa. Hallitus linjasi 16.3.2020 toimenpiteistä, joilla pyrittiin suojaamaan väestöä sekä pitämään yhteiskunta ja talouselämä toiminnassa. Varhaiskasvatustyöyksiköiden toimintaa päätettiin jatkaa, jotta yhteiskunnallisesti kriittisillä aloilla työskentelevät vanhemmat pystyisivät jatkamaan työssäkäyntiä. Samalla valtioneuvosto linjasi, että vanhemmat, jotka pystyvät järjestämään lapsen hoidon muilla tavoin, tekevät niin. (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2020a.)

Vilinäntaloilla valtioneuvoston linjaus merkitsi huomattavaa muutosta lapsimäärissä, sillä yli 90 % lapsista jäi väliaikaisesti pois varhaiskasvatuksesta. Vanhempia tiedotettiin WhatsApp-sovelluksella varhaiskasvatukseen liittyvistä toimenpiteistä ja ohjeistuksista sitä mukaa kun niitä julkaistiin. Päiväkotien toiminnassa noudatettiin Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen, Opetushallituksen sekä Hyvinvointiyhtymän ohjeita. (Erka 2021.) Huhtikuun lopussa hallitus päätti purkaa varhaiskasvatukseen kohdistuneet rajoitukset (Opetus- ja kulttuuriministeriö 2020b). Samaan aikaan opetus- ja kulttuuriministeriö sekä terveyden ja hyvinvoinninlaitos antoivat ohjeen, jonka mukaan lapsi ei saa osallistua varhaiskasvatukseen, mikäli hänellä on koronavirukseen viittaavia oireita (Opetus- ja kulttuuriministeriö & Terveiden ja hyvinvoinnin laitos 2020). Tämä näkyi Vilinäntaloilla myös henkilökunnan lisääntyneinä poissaoloina, sillä moni työntekijä joutui aiempaa herkemmin jäämään sairauslomalle tai hoitamaan omia lapsiaan (Erka 2021).

Rajoitusten purkamisen myötä lasten osallistuminen varhaiskasvatukseen palasi normaalille tasolle. Vilinäntaloilla jatkettiin kuitenkin Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitoksen sekä Opetus- ja kulttuuriministeriön ohjeistusten tarkkaa seuranta ja toiminta toteutettiin koko ajan niiden pohjalta. Koronaviruksen myötä Vilinäntaloilla alettiin rajoittaa vanhempien liikkumista päiväkotien sisätiloissa turhien kontaktien välttämiseksi. Lapsen hoitoon tuontitilanteet hoidettiin niin, ettei vanhemman tarvinnut tulla eteiseen vaan päiväkodin aikuinen oli lasta ovella vastassa. Myös kotiin lähtiessä kontakteja vältettiin ja haku tapahtui päiväkodin pihalta tai ulko-ovelta. Jos vanhemman oli välttämätöntä käydä päiväkodin sisällä, suositeltiin maskin käyttöä. Lisäksi käsidesit otettiin aktiiviseen käyttöön kaikissa yksiköissä. Kevään ja syksyn 2020 varhaiskasvatuskeskustelut käytiin pääsääntöisesti puhelimitse kasvotusten pidettävän keskustelun sijaan. (Erka 2021.)

Vilinäntalot tunnetaan perheitä osallistavista tapahtumistaan, jotka usein ovat toiminnallisia. Koronaviruksen takia yhteisiä tapahtumia ja niiden järjestämistä jouduttiin miettimään uudella tavalla. Syksyn 2020 aikana jokainen Vilinäntalojen päiväkotitoiminta sai itse päättää perheille suunnattujen tapahtumien järjestämisestä, kunhan toiminnassa huomioitaisiin ohjeistukset koronaviruksen leviämisen ehkäisemiseksi. Tapahtumat piti järjestää ulkona ja turvaväleistä sekä tarvittaessa maskien käytöstä tuli huolehtia. Osa päiväkodeista päätti jättää kaikki tapahtumat, kuten isänpäiväkahvituksen ja joulujuhlan, kokonaan pitämättä, kun taas osa päiväkodeista järjesti perheille ohjelmaa turvallisesti toteutettuna. (Erka 2021.)

Myös varhaiskasvatuksen maskisuositusten astuttua voimaan jokainen Vilinäntalojen päiväkotitoiminta sai itse päättää maskien käytöstä. Kaikkiin päiväkotitoimintoihin toimitettiin kertakäyttö- ja kangasmaskeja sekä visiirit työntekijöiden käyttöön. Kaikissa Vilinäntalojen päiväkodeissa päädyttiin lopulta luopumaan maskien käytöstä lasten kanssa toimiessa, sillä niiden koettiin haittaavan vuorovaikutusta etenkin pienempien lasten kanssa. Maskittomuudesta huolimatta Vilinäntalojen päiväkodeissa ei ole ollut yhtään Covid-19-tapausta. (Erka 2021.)

3 Varhaiskasvatuksen laatu

3.1 Varhaiskasvatuksen laadun määrittelyä

Laatu on käsite, jonka määrittely heijastaa sitä yhteiskunnallista ja sosiaalista yhteyttä, jossa laatua määritellään. Laadun määrittelyyn on olemassa monia kriteerejä ja määritelmiä sen mukaan, mitä asioita halutaan kulloinkin nostaa esiin. Koska laadun määrittelyyn vaikuttaa aina henkilön omakohtainen tulkinta ja kokemus, sen määrittely yhdellä oikealla tavalla on mahdotonta. (Nummenmaa 2004, 81–83.) Myös Moss (2016) toteaa, että laadun määrittely neutraalilla tai itsestään selvällä tavalla on mahdotonta, sillä termiin sisältyy aina myös arvoja ja oletuksia. Laajasti ajateltuna voidaan sanoa, että varhaiskasvatuksen laatu koostuu niistä lapsen kokemuksista ja kasvatusympäristön ominaisuuksista, jotka tukevat lapsen kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista (Kronqvist & Jokimies 2008, 11). Myös huoltajien näkemysten tarkastelu on keskeinen osa varhaiskasvatuksen laadun arviointia (Repo ym. 2019, 129). Laadusta puhuttaessa nousee usein esiin myös asiakastyytyväisyyden käsite. Laadun voidaankin todeta olevan asiakastyytyväisyyden esiintymiseen vaikuttavien tekijöiden summa. (Hujala 2007, 157.)

Varhaiskasvatusta koskeva lainsäädäntö, varhaiskasvatussuunnitelman perusteet sekä tutkimustieto ja asiantuntijalausunnot luovat pohjan suomalaisen varhaiskasvatuksen laatuvaatimuksille (Vlasov ym. 2018, 14). Laadukas varhaiskasvatus tukee lapsen kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä, luo pohjaa elinikäiselle oppimiselle ja tasoittaa eriarvoisuutta yhteiskunnassa (Karila 2016, 5).

Varhaiskasvatuksen laatuun on liitetty eri aikoina erilaisia asioita, joita varhaiskasvatuksen tutkimuksessa on pidetty merkittävänä. Suomessa varhaiskasvatuksen laatu nostettiin entistä voimakkaammin esiin päivähoitopalvelujen yleistymisen sekä subjektiivisen päivähoito-oikeuden myötä. Varhaiskasvatuksen laatuun liittyvän tutkimuksen painopiste on muuttunut runsaasti ajan kuluessa. 70-luvulla tutkimuksessa keskityttiin päivähoidon vaikutuksista lapseen laadullisten näkökulmien sijaan, kun taas 80-luvulla laatuun liittyviä ilmiöitä nostettiin enemmän esiin. 90-luvun lopussa tutkimus alkoi keskittyä varhaiskasvatuksen vaikutusten sijaan asiakkaiden käsitysten sekä omakohtaisten kokemusten tutkimiseen. (Nummenmaa 2004, 81–83.)

Laadun arvioinnin hyötyjä

Varhaiskasvatuksen laatua tulee arvioida, jotta toimintaa voidaan kehittää ja sen laatua ylläpitää. Tätä kutsutaan myös laadunhallinnaksi. Laadun arvioinnin avulla löydetään toiminnan vahvuudet ja heikkoudet sekä kehitetään toimintaa vahvuuksista käsin. Laadun arvioinnin tehtävänä on myös nostaa entistä vahvemmin esiin asiakaan näkemys

varhaiskasvatuksen vaikuttajana sekä laadun määrittelijänä. Varhaiskasvatuksen asiakkaiksi voidaan tässä yhteydessä lukea kaikki henkilöt, joille varhaiskasvatuksella on merkitystä työntekijän tai asiakkaan näkökulmasta. Laadun arvioinnilla saatavan tiedon avulla voidaan lisätä varhaiskasvatuksen näkyvyyttä ja mahdollistaa varhaiskasvatusta koskeva yleinen keskustelu. Laadun arviointiin pohjautuvan keskustelulla voidaan selkeyttää varhaiskasvatuksen laadun yhteisiä päämääriä sovittamalla yhteen valtakunnalliset sekä paikalliset tavoitteet. Laadun arvioinnin tehtävänä on lisäksi yhdistää laadukasta varhaiskasvatusta koskeva tutkimustieto kehittämistoimintaan ja edesauttaa laadullisesti tasa-arvoisen varhaiskasvatuksen toteutumista. (Hujala ym. 2007, 153–155.)

Varhaiskasvatuslain (540/2018, 48§) mukaan yksityinen palveluntarjoaja on vastuussa siitä, että toiminta on laatuvaatimusten mukaista. Yksityisen toimijan on laadittava omavalvontasuunnitelma, jolla varmistetaan toiminnan asianmukaisuus. Omavalvontasuunnitelmaan tulee kirjata miten palvelun sisältöön, riittävyyteen, laatuun ja asiakasturvallisuuteen liittyvää palautetta kerätään, käsitellään ja hyödynnetään palvelun kehittämiseksi (Valvira 2014). Yksityisellä palveluntarjoajalla on oltava nimetty johtaja, jonka vastuulla on varmistaa, että varhaiskasvatus ja paikka, jossa sitä järjestetään täyttävät niille asetetut vaatimukset (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 45§).

Varhaiskasvatuksen laatua voidaan arvioida myös kartoittamalla asiakkaiden eli vanhempien ja perheiden tyytyväisyyttä sitä kohtaan. Asiakkaiden tyytyväisyyden mittaamisen tulisi olla laadun arvioinnin keskeinen osa-alue, sillä asiakas on tuotteen tai palvelun laadun lopullinen arvioija. Ilman tyytyväisiä asiakkaita yritys ei voi menestyä. (Lecklin 2006, 105–106.)

3.2 Laadukkaan varhaiskasvatuksen osatekijät

Varhaiskasvatuspalvelun saatavuus ja riittävyys muodostavat vähimmäisvaatimukset laadukkaalle varhaiskasvatukselle. Varhaiskasvatus pitää sisällään kuitenkin neljä eri osa-aluetta, joiden mukaan laatua voidaan arvioida. Näiden lisäksi puhutaan palvelutasosta, jolla viitataan varhaiskasvatuspalvelun saatavuuteen ja riittävyyteen. Hujala-Huttusen (1995) alun perin kehittämä laadunarviointimalli (kuvio 1) kuvaa varhaiskasvatuksen laadun osatekijöitä tarkemmin. Erilaiset laadun osatekijät ovat toisistaan riippuvaisia ja niitä voidaan tarkastella kokonaisuutena tai toisistaan erillisinä osioina. (Parrilan 2004, 74; Alilan ym. 2014, 56–57 mukaan.)

Puitetekijöillä tarkoitetaan varhaiskasvatustoiminnan fyysisiä ja psyykkisiä edellytyksiä. *Välikäsitteellisesti ohjaavat tekijät* pitävät sisällään henkilöstön koulutuksen sekä keskinäisen yhteistyön, yhteistyön muiden tahojen kanssa, johtajuuden sekä huoltajien kanssa tehtävän

yhteistyön. *Prosessitekijät* keskittyvät varsinaiseen kasvatustekijöiden sekä välillisesti ohjaavien tekijöiden säätelemään. *Vaikuttavuustekijät* ovat toivottuja ilmiöitä, joita varhaiskasvatustekijöillä tavoitellaan. Laadukkaiden vaikutusten saavuttaminen edellyttää laadukasta prosessia, joka on välillisten tekijöiden ohjaama ja puitetekijöiden säätelemä. (Nummenmaa 2004, 82; Parrila 2004, 74; Alila ym. 2014, 57.)

Kuvio 1. Varhaiskasvatuksen laadun osatekijät (mukailtu Hujala ym. 2020)

3.2.1 Välillisesti ohjaavat tekijät

Välilliset tekijät ohjaavat ja säätelevät varhaiskasvatuksen laatua (Mäntylä 2014, 20). Karila (2016, 25–26) nostaa varhaiskasvatushenkilöstön ammattitaidon yhdeksi tärkeimmistä varhaiskasvatuksen laatuun liittyvistä välillisistä tekijöistä. Useiden suositusten mukaan varhaiskasvatuspalvelujen laatua voidaan parantaa panostamalla henkilöstön ammattitaitoon työoloja kehittämällä sekä työn arvostusta lisäämällä. Ammattitaidon kehittyminen edellyttää riittävää koulutusta, joka on sisällöltään tarpeeksi laadukasta, yhdistäen teoriaa ja käytäntöä toisiinsa. Varhaiskasvatuksessa kandidaatin tai sitä vastaavan tutkinnon on katsottu olevan tasoltaan sopiva.

Tasokkaalla koulutuksella on todettu olevan selvä yhteys laadukkaaseen varhaiskasvatukseen sekä varhaiskasvatusympäristöön (Manning ym. 2017, 56). Laadukkaalla koulutuksella on todettu olevan yhteydessä kykyyn tarjota lämpimämpää, virikkeellisempää ja lasta paremmin tukevaa vuorovaikutusta kuin laadullisesti heikommin koulutettu henkilöstö. (Karila

2016, 26.) Hyvä koulutus on yhteydessä myös lasten hyviin oppimistuloksiin. Laadukkaasti koulutettu henkilöstö edistää lapsen kielenkehitystä, kehittää lapsilähtöistä toimintaa ja kokoaa toiminnoista jatkumoa. (Alila ym. 2014, 56.) Täydennyskoulutus, joka sisällöltään sopii henkilöstön kehitystarpeisiin, on tutkitusti yhteydessä kasvatustoiminnan laadun paranemiseen yhdessä ammatillisen kehittymisen kanssa (Vlasov ym. 2018, 46).

Henkilöstön keskinäinen yhteistyö ja vuorovaikutus on tärkeä osa välillisiä laatutekijöitä. Sen on osoitettu olevan aikuinen-lapsi-suhdelukua merkittävämpi osa laatua, sillä positiiviset vaikutukset lasten keskinäiseen vuorovaikutukseen ja lapsilähtöiseen toimintaan näkyvät vain, jos henkilöstön mielipiteet työn tavoitteista ja menetelmistä ovat yhteneväiset. (Hujala ym. 2007, 165.) Päiväkodin kasvatustapahtumat rakentuvat henkilöstön päivittäin tekemien päätösten tuloksena ja vaikuttavat kasvatustapahtuman laatuun (Karila & Nummenmaa 2006, 34). Tämän vuoksi henkilöstön on tärkeää tiedostaa ja arvioida kasvatustoimintaansa vaikuttavia tietoja, arvoja sekä uskomuksia. Taustavaikuttajien ymmärrys on myös edellytys toimintakulttuurin kehittämiseksi. (Opetushallitus 2018, 25.)

3.2.2 Puitetekijät

Puitetekijöitä ovat paitsi päivähoitopaikan fyysiset ympäristöt myös psyykkiset, vuorovaikutukseen liittyvät tekijät. Aikuisten ja lasten välisestä suhdeluvusta säädetään valtioneuvoston asetuksessa varhaiskasvatuksesta (23.8.2018/753, 1§), jonka mukaan yhtä kasvattajaa kohden saa hoidettavana olla enintään seitsemän yli tai neljä alle kolmivuotiaasta. Aikuinen-lapsi suhdeluvun ohella lapsiryhmän koostumus ja koko sekä hoitosuhteen pysyvyys ovat keskeisimpiä tekijöitä laadukkaassa varhaiskasvatuksessa. Henkilöstön pysyvyys muodostaa pohjan toimivalle vuorovaikutukselle ja mahdollistaa kiintymyssuhteen rakentumisen (Mäntylä 2014, 20).

Aikuinen-lapsi suhdeluvun on osoitettu olevan yhteydessä lasten sanallisen ilmaisun määrän lisääntymiseen sekä lasten sitoutumisessa leikkiin. Riittävä henkilöstömitoitus on yhteydessä myös käytöshäiriöiden vähenemiseen sekä lasten aktiivisen toiminnan lisääntymiseen. Alle kolmivuotiailla aikuisten vähäisen määrän on havaittu lisäävän lasten apaattisuutta sekä voimakkaita tunnereaktioita. Suomessa lasten hoitopäivät ovat verrattain pitkiä, mikä lisää ryhmässä olevien aikuisten merkitystä. Henkilöstömitoituksen riittävyys vaikuttaa tutkimusten valossa positiivisesti myös varhaiskasvatukseen, mikä näkyy poissaolojen vähenemisenä sekä myönteisempänä suhtautumisena vanhempiin. (Hujala ym. 2007, 163.)

Lapsiryhmän koko vaikuttaa oleellisesti varhaiskasvatuksen laatuun vuorovaikutusympäristön muodossa. Ryhmäkoko yksittäisenä tekijänä ei määritä laatua, vaan sen tarkasteleminen yhdessä henkilöstön koulutuksen tai muiden tekijöiden kanssa on oleellisempaa.

Isossa ryhmässä vuorovaikutustilanteiden määrä kasvaa, jolloin lasten kokema sosiaalinen kuormittavuus lisääntyy. Samalla aikuisen mahdollisuudet ammatilliseen toimintaan ja lasten yksilölliseen huomioimiseen ovat rajatummalla. (Karila 2016, 26–27.) Pienissä ryhmissä lapset tuovat tutkitusti omia ajatuksiaan enemmän esiin ja osallistuvat sanalliseen vuorovaikutukseen aktiivisemmin kuin isossa ryhmässä. Lasten keskittyminen lisääntyy ja aikuinen on aktiivinen osa lasten toimintaa, eikä ainoastaan valvo sitä. (Hujala ym. 2007, 163.) Pienen ryhmäkoon edut näkyvät etenkin erityistä hoivaa ja huolenpitoa tarvitsevien sekä pienempien lasten kohdalla. Ryhmäkoon on oltava pieni, jotta yksilöllisen oppimisen tukeminen on mahdollista. (Karila 2016, 27.)

Pysyvässä hoitosuhteessa aikuinen oppii ymmärtämään lapsen yksilöllistä tapaa kommunikoida ja kykenee näin ollen vastaamaan lapsen tarpeisiin täsmällisemmin. Lasten tunteiden ilmaisu on myönteisempää ja itkua esiintyy vähemmän tutun hoitajan läsnä ollessa. Lapset myös ottavat useammin kontaktia aikuiseen, kun kyseessä on tuttu työntekijä. (Hujala ym. 2007, 164.) Pysyvien ihmissuhteiden merkitys korostuu erityisesti tapauksissa, joissa huoltajilla ei ole taitoa tai jaksamista lapsen riittävään tukemiseen. Näissä tilanteissa jatkuvuuden varmistaminen kodin ulkopuolisissa aikuissuhteissa on ensisijaisen tärkeää. (Lämsä 2013, 26–27.)

Varhaiskasvatuksen oppimisympäristöllä tarkoitetaan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista ympäristöä. Oppimisympäristöjen kehittäminen on tärkeää, jotta ne tukevat mahdollisimman hyvin lasten kokonaisvaltaista kehitystä ja oppimista. Oppimisympäristöjen tulee kannustaa lapsia tutkimiseen, taiteelliseen ilmaisuun, monipuoliseen liikkeeseen ja leikkiin, rauhoittumista ja lepoa unohtamatta. Oppimisympäristöissä tulee voida toteuttaa monenlaista pedagogista toimintaa ja niiden suunnittelussa sekä rakentamisessa lapsille on annettava aktiivinen rooli. (Opetushallitus 2018, 32.) Varhaiskasvatuslain (540/2018, 10§) mukaan varhaiskasvatusympäristön tulee olla lapsen ikään ja kehitykseen soveltuva, terveellinen ja turvallinen sekä oppimaan innostava. Terveellisyys ja turvallisuus koskevat myös varhaiskasvatustoimintaan tarkoitettuja tiloja ja välineitä. Lisäksi esteettömyyden huomioiminen on tärkeä osa varhaiskasvatuksen toimitiloja ja välineistöä.

3.2.3 Prosessitekijät

Prosessitekijöillä tarkoitetaan varsinaiseen kasvatusprosessiin liittyviä tekijöitä. Niihin kuuluvat aikuisen ja lapsen välinen vuorovaikutus, lapsilähtöisen toiminnan suunnittelu ja arviointi, perushoito sekä lasten keskinäiset vuorovaikutussuhteet. Henkilöstön menettelytavat sekä käsitykset kasvatuksellisesti merkittävistä asioista vaikuttavat aikuisen ja lapsen väliseen vuorovaikutukseen, rakentaen pohjan lapsen hoitopäivien psyykkiselle ja toiminnalliselle ilmapiirille. Lapsen tarpeisiin vastaaminen, kommunikaatio sekä tunteiden

näyttäminen vaikuttavat tutkimusten mukaan myönteisesti lapsen älylliseen sekä kielenkehitykseen. Positiivisen kiintymyksen turvin lapsi uskaltautuu tutkimaan ympäristöään ja oppiminen tätä kautta mahdollistuu. (Hujala ym. 2007, 166.)

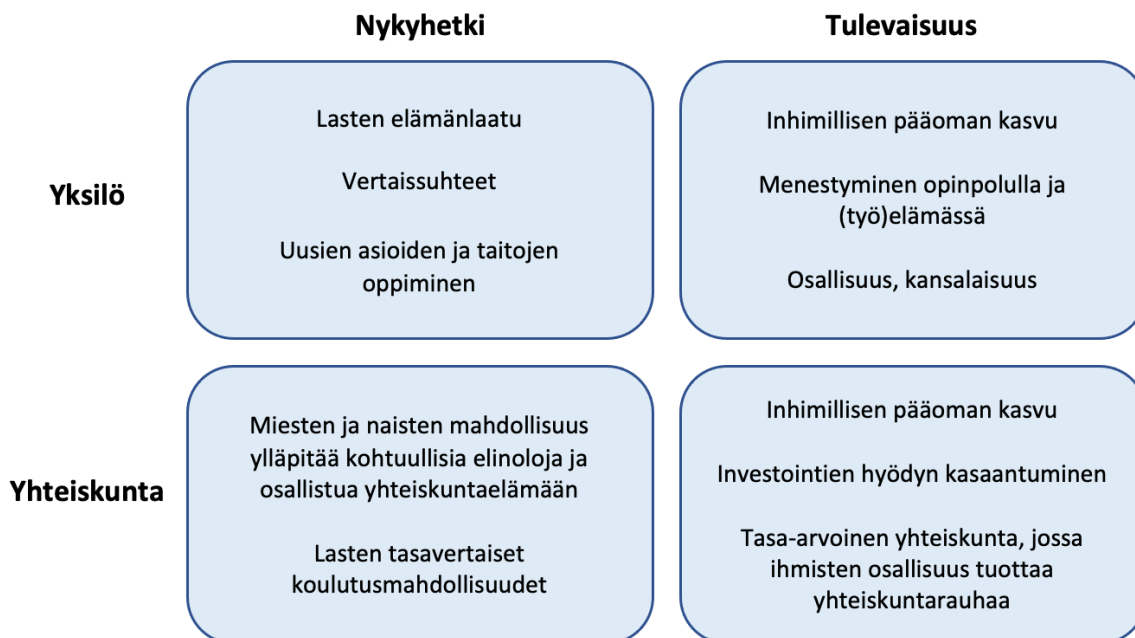
Lapsen osallisuus muotoutuu vuorovaikutuksessa muiden lasten ja aikuisten kanssa. Osallisuuden kokemus edellyttää kuulluksi ja ymmärretyksi tulemisen kokemusta. Varhaiskasvatuksessa osallisuus mahdollistetaan suhtautumalla positiivisesti ja kannustavasti lapsen ideoihin ja ajatuksiin sekä ottamalla lapsi osaksi päätöksentekoa. Aktiivisen toimijuuden mahdollistaminen lisää lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia. (Järvinen & Mikkola 2015, 17.) Päivähoitopaikka on monille lapsille tärkeä yhteisö, jossa keskeisten sosiaalisten taitojen harjoittelu on mahdollista. Vertaisyhteisössä lapsi harjoittelee vuorovaikutustaitoja, jakamista sekä itsensä ilmaisua ja toimii myös yhteisön aktiivisena rakentajana yhteisen leikin ja toiminnan kautta. (Ikonen 2006, 149–159.)

Varhaiskasvatuksessa yksi keskeisimmistä lasten keskinäiseen toimintaan ja vuorovaikutukseen liittyvistä tavoitteista on yhteisöllisyyden tunteen syntyminen. Yhteisöllisyys ilmenee vuorovaikutuksena, hellyydenosoituksina sekä lasten toiminnassa. Yhteinen leikki ja toiminta vahvistaa lasten keskinäisiä ystävyyssuhteita, samalla kun lapset yhdessä muokkaavat oman yhteisönsä toimintatapoja ja normeja. Ystävyyssuhteet vahvistavat lapsen itsetuntoa sekä vuorovaikutustaitoja ja mahdollistavat tehokkaamman oppimisen kuin aikuisjohtoisen toiminnan kautta (Järvinen & Mikkola 2015, 31–32). Yhteisöllisyyden tunteen muodostumisen edellytys on jaettu tunneyhteys, joka muodostuu yhdessä vietetyn ajan sekä yhteisten kokemusten kautta. Vaikka yhteisöllisyys näyttäytyy lasten välisissä suhteissa ja vuorovaikutuksessa, on kasvattajalla tärkeä rooli sen kehittämisessä yhteisöllisten kokemusten mahdollistajana ja rikastuttajana. (Ikonen 2006, 149–159.)

3.2.4 Vaikuttavuustekijät

Laadun vaikuttavuustekijöihin lukeutuvat lapsen kasvun, kehityksen ja oppimisen edistyminen sekä positiiviset kokemukset, vanhempien tyytyväisyys ja osallisuuden kokemus sekä varhaiskasvatuksen yhteiskunnallinen vaikuttavuus (Alila ym. 2014, 57). Laadukkaan varhaiskasvatuksen vaikutukset näkyvät monin tavoin asiakkaina olevissa lapsissa ja perheissä sekä laajemmin yhteiskunnassa. Myönteisten vaikutusten syntyminen edellyttää laadukkaita prosessi- ja rakennetekijöitä, sillä ne luovat raamit laadukkaan varhaiskasvatuksen kokonaisuudelle. Varhaiskasvatuksen vaikuttavuuden arviointi on hankalaa, sillä sen vaikutukset ovat monitasoisia ja -ulotteisia. Yhteiskunnallisesta näkökulmasta varhaiskasvatuksen vaikuttavuutta tarkastellaan usein sen eriarvoisuutta vähentävien ja syrjäytymistä ehkäisevien vaikutusten kautta. Myös varhaiskasvatuksen merkitys vahvan pohjan

rakentajana opiskelulle ja myöhemmin työelämälle, on osa sen yhteiskunnallista vaikuttavuutta. (Vlasov ym. 2018, 64.) Vaikuttavuuden eri ulottuvuuksia on kuvattu kuviossa 2.

Kuvio 2. Varhaiskasvatuksen vaikuttavuuden ulottuvuudet (mukailtu Karila 2016)

Varhaiskasvatuksen vaikuttavuutta voidaan tarkastella myös yksilöllisemmin lapsen ja perheen kannalta. Varhaiskasvatukseen osallistumisen on osoitettu edistävän lapsen kehitystä sekä oppimista. Suorasta syy-seuraussuhteesta ei voida kuitenkaan puhua, sillä eri tekijöiden yhteisvaikutus ja kehityksen yksilöllisyys on huomioitava tarkastelussa. Valtaosa varhaiskasvatuksen pitkäaikaisvaikutuksia koskevasta tutkimuksesta on toteutettu maissa, joissa varhaiskasvatusjärjestelmä ja perheiden taloudellinen asema poikkeaa suomen oloista. Sen vuoksi tutkimustulosten merkitystä on arvioitava myös siirrettävyyden kannalta. (Karila 2016, 12–13.)

Lasten positiiviset kokemukset ovat yhteydessä lapsen myönteiseen kehitykseen ja näin ollen myös laadukkaaseen varhaiskasvatukseen. Lapset kokevat merkityksellisimpinä asioina varhaiskasvatuksessa ihmissuhteet, kaverit, leikit sekä kasvattajat. Laadukkaana varhaiskasvatuksen myönteiset vaikutukset lapseen korostuvat, jos kotikasvatus on laadultaan heikkoa. Mikäli varhaiskasvatuksen laatu on heikkoa ja kotikasvatus laadultaan hyvää, korostuvat varhaiskasvatuksen negatiiviset vaikutukset lapseen. (Hujala ym. 2007, 167–168.)

Myös vanhempien tyytyväisyys on osa laadun vaikuttavuustekijöitä. Kiinnostus vanhempien näkemysten tutkimiseen on viime vuosikymmeninä lisääntynyt, sillä heidät nähdään entistä vahvemmin laadun määrittelijöinä. Tutkimusten mukaan vanhemmat arvioivat varhaiskasvatuksen laatua suhteessa lasten ja koko perheen tarpeisiin. Keskeisiksi laatua määrittäviksi tekijöiksi nousevat käytännön asiat, kuten päiväkodin sijainti ja sopivat hoitoajat. Myös päiväkodin sisäisten tekijöiden kuten kasvattajien lämpimän asenteen sekä aikuinen – lapsi -suhdeluvun on todettu vaikuttavan vanhempien tyytyväisyyteen. On myös havaittu, että vanhempien kokemukset varhaiskasvatuksen laadusta ovat sidoksissa heidän aiempiin kokemuksiinsa varhaiskasvatuksesta. (Hujala 2007, 159, 168–169.)

Suomen Vanhempainliitto ja Förbundet Hem och Skola (2019, 6) kartoittivat kyselyllään vanhempien tyytyväisyyttä ja ajatuksia varhaiskasvatukseen liittyen. Kyselyyn vastanneet vanhemmat olivat suurilta osin tyytyväisiä käyttämäänsä varhaiskasvatuspalveluun. Lähes kaikki vastanneet olivat erittäin tai melko tyytyväisiä päiväkodin sijaintiin ja toiminnan monipuolisuuteen. Myös kasvattajien ammattitaitoa, lasten turvallisuutta sekä lapsiryhmän yhteishenkeä pidettiin lähes poikkeuksetta hyvinä. Tyytymättömämpiä vanhemmat olivat henkilöstön määrään, ruoan tasoon sekä varhaiskasvatusympäristön kuntoon.

4 Huoltajien osallisuus varhaiskasvatuksessa

4.1 Osallisuus

Osallisuus on monitahoinen ja vaikeasti määriteltävä termi, johon liitetään monia eri käsitteitä. Osallisuuden yhteydessä puhutaan usein osallistumisesta, voimaantumisesta sekä minä – pysyvyydestä. Näillä voidaan tarkoittaa osallisuuden osatekijöitä, edellytyksiä, vaikutuksia tai niitä voidaan käyttää synonyyminä osallisuudelle. (Vuorenmaa 2016, 20–21.) Osallisuus liitetään myös kuulluksi tulemisen kokemukseen sekä merkityksellisyyden tunteeseen. Osallisuus omassa elämässä tarkoittaa mahdollisuutta päättää osallistumisesta erilaisiin palveluihin tai toimintoihin. Ollessaan osallinen omassa elämässään, ihmisellä on mahdollisuus elää omannäköistä elämää itseään toteuttaen ja valintoja tehden. Jotta osallisuus omassa elämässä toteutuisi, tarvitaan ymmärrettävä, hallittava ja ennakoitavissa oleva toimintaympäristö. Henkilöllä tulee lisäksi olla tarpeeksi tietoa, taitoa ja resursseja omaa elämäänsä koskevien valintojen tekemiseen. (Isola ym. 2017, 5, 25.)

Osallisuus vaikuttamisen prosesseissa on ennen kaikkea vaikuttamista ja toimijuutta. Yksilö kokee olevansa aktiivinen toimija ja pystyvänsä vaikuttamaan omien yhteisöjensä toimintaan ja päätöksentekoon. Poliittinen vaikuttaminen on toimintaa, jolla asioita pyritään muuttamaan tai pitämään ennallaan. Vaikuttamisella yksilö tekee itsensä näkyväksi ja jättää jäljen itsensä ulkopuolelle. (Isola ym. 2017, 29–31.)

Osallisuuden kolmas osa-alue on paikallisuus. Paikallisuus tarkoittaa puitteita, jotka tukevat osallisuutta lähellä yksilöä. Yksinkertaisin tapa varmistaa paikallisen osallisuuden toteutuminen on tarjota tiloja ja toimintaa, joissa yksilö voi esitellä osaamistaan, työskennellä yhteisen hyvän puolesta sekä vaikuttaa varojen hallintaan. Paikallinen osallisuus on paitsi tunnistuksen saamista yhteisen hyvän eteen toimimisesta myös yhdenvertaisuutta yhteiskuntaluokkaan katsomatta. (Isola ym. 2017, 38.)

Vanhempien osallisuus varhaiskasvatuksessa on tunnetta kuulluksi ja nähdyksi tulemisesta. Yhteiset tapahtumat ja tiedottaminen antavat vanhemmille mahdollisuuden osallistumiseen ja sen myötä osallisuuteen kunkin perheen yksilöllisen toiveen mukaan. (Suomen Vanhempainliitto & Förbundet Hem och Skola 2019, 33.) Varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 20§) tuodaan esiin vanhempien osallistuminen varhaiskasvatuksen suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin. Myös Lahden kaupungin varhaiskasvatussuunnitelmassa mainitaan huoltajien osallistumisen vaikuttamisen mahdollistaminen sähköisen yhteydenpitokanavan kautta (Lahden kaupunki 2019, 24). Varsinaisesta osallisuudesta ei puhuta kummassakaan asiakirjassa. Opetushallituksen (2018, 30) laatimissa varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa sen sijaan puhutaan huoltajien osallistumisesta toiminnan suunnitteluun,

toteutukseen ja arviointiin osallisuutta lisäävänä elementtinä. Suomen Vanhempainliiton ja Förbundet Hem och Skolan (2019, 25) teettämästä kyselystä ilmenee, että vanhempien osallistumismahdollisuudet päiväkodin toimintaan ovat todellisuudessa kuitenkin rajalliset. Mahdollisuutta osallistua keskusteluun päiväkodin arvoista oli tarjottu 40 % kyselyyn vastanneista. Hieman yli puolet vastaajista ei ollut saanut mahdollisuutta osallistua päiväkodin toiminnan suunnitteluun ja päiväkodin toiminnan arvioinnin sekä kehittämisen ulkopuolelle oli jäänyt 49 % vastaajista. Noin viidennes vastaajista oli päässyt osallistumaan varhaiskasvatusympäristön suunnitteluun sekä ruokailun muokkaamiseen. Mahdollisuutta tutustua varhaiskasvatustoimintaan avointen ovien päivänä oli tarjottu 38 % vastaajista.

4.2 Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö

Vanhempien tai muiden huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö on keskeinen osa varhaiskasvatusta ja sen laadun välillisesti ohjaavia tekijöitä. Yhteistyöllä pyritään sitouttamaan sekä vanhemmat että varhaiskasvattajat lapsen kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin, terveen ja turvallisen kasvun, kehityksen ja oppimisen tukemiseen. Toimiva kasvatusyhteistyö vanhempien ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä rakentuu luottamuksen, kunnioituksen sekä tasa-arvoisen vuorovaikutussuhteen varaan. Turvallisessa yhteistyösuhteessa myös haastavat tilanteet lapsen hyvinvointiin liittyen on mahdollista tuoda esiin. Varhaiskasvatushenkilöstön aktiivisuus vuorovaikutuksessa mahdollistaa toimivan yhteistyön vanhempien kanssa. (Opetushallitus 2018, 34.)

Osallistuminen on yhteistyötä, joka muuttaa muotoaan lapsen kasvaessa ja sen merkitys korostuu erilaisissa varhaiskasvatukseen sisältyvissä siirtymävaiheissa sekä lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaa laadittaessa. Vanhemmille on erityisen tärkeää kuulla kasvattajien positiivista puhetta lapsesta. Lisäksi kasvattajan on tärkeää jakaa vanhemmalle päivän päätteeksi asioita, jotka hänestä ehkä tuntuvat arkisilta. Päivittäisten kohtaamisten avulla vanhempi voi ymmärtää lastaan paremmin ja tallettaa samalla tärkeitä muistoja lapsuudesta. Parhaassa tapauksessa kodin ja päiväkodin lapsesta kertomat asiat täydentävät toisiaan ja lapsen kokonaisvaltainen ymmärtäminen syvenee. Yhteistyöhön ja toimintaan osallistuminen voi paitsi vahvistaa vanhempien välistä vuorovaikutusta, myös edistää henkilöstön työtä. (Kaskela & Kekkonen 2006, 44–45; Opetushallitus 2018, 34.)

Karila (2006) käyttää yhteistyöstä termiä kasvatuskumppanuus, joka on varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa (2016) korvattu käsitteellä huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö. Yhteistyössä huoltajilla ja ammattilaisilla katsotaan molemmilla olevan asiantuntemusta lapsesta sekä yhteisiä kasvatuksellisia tavoitteita. Yhteistyö perustuu molemminpuoliseen kunnioitukseen ja toimiakseen se edellyttää sitoutunutta, vastavuoroista ja jatkuvaa vuorovaikutusta ammattilaisten ja huoltajien välillä. Vastavuoroisuudesta huolimatta ammattilaisen

vastuulla on yhteistyölle suotuisten puitteiden luominen. Ammattilaiselta tämä edellyttää oman ajattelutavan kriittistä arviointia sekä erilaisuuden hyväksymistä ja kunnioittamista. Erilaisten vuorovaikutussuhteiden syntyemiseltä ei voida välttyä puhuttaessa vanhemman ja varhaiskasvattajan yhteistyöstä, sillä molemmat osapuolet on huomioitava sekä yksilöinä että oman ryhmänsä edustajina. Erilaiset arvot ja kokemukset muokkaavat sekä huoltajien että ammattilaisten käsityksiä kasvatukseen, hyvään lapsuuteen ja vanhemmuuteen liittyen. Vanhemman ja ammattilaisen väliseen vuorovaikutussuhteeseen vaikuttaa myös tutustuminen muihin vanhempiin, päiväkodin käytännöt sekä yhteistoiminta. (Karila 2006, 92–97.)

Huoltajan ja ammattilaisen yhteistyösuhte alkaa toisiinsa tutustumisella. Tutustuminen on edellytys luottamuksellisen vuorovaikutussuhteen syntymiselle. Luottamuksen rakentuminen vie aikaa ja edellyttää lukuisia kohtaamisia, jotta yksilöllinen tapa olla vuorovaikutuksessa tulee osapuolille tutuksi. Vanhempien ja varhaiskasvatushenkilöstön välinen vuorovaikutus koostuu yhteistyöstä, jolle päivittäiset käytännöt muodostavat pohjan. (Karila 2006, 97–107.) Anttila (2018, 39) nimeää yhteistyön muodoiksi muun muassa vanhempainillat, juhlat, päivittäisten kuulumisten vaihtamisen sekä varhaiskasvatuskeskustelut. Tutkimuksessaan hän havaitsi, että lähes kaikki vanhemmat pitivät yhteisiä tapahtumia ja juhlia toimivana ja mieluisana yhteistyömuotona. Yhteisten tapahtumien avulla vanhemmat voivat myös tutustua muihin vanhempiin (Suomen Vanhempainliitto & Förbundet Hem och Skola 2019, 27).

Lapsen varhaiskasvatussuunnitelma

Lapsen yksilöllinen varhaiskasvatussuunnitelma on kirjallinen dokumentti lapselle asetetuista pedagogisista tavoitteista. Tavoitteet määritellään yhteistyössä huoltajien, lapsen sekä lapsen varhaiskasvatuksesta vastaavien henkilöiden kanssa. Varhaiskasvatussuunnitelma laaditaan lapsen etua ja tarpeita ajatellen, lapsen vahvuudet ja kiinnostuksen kohteet huomioiden. Varhaiskasvatussuunnitelman toteutumista arvioidaan vähintään kerran vuodessa, mutta myös useammin, jos lapsen tarpeet sitä edellyttävät. (Opetushallitus 2018, 10–11.)

Kronqvistin & Jokimiehen (2008, 31) varhaiskasvatuksen laatua käsittelevän selvityksen mukaan 95 prosenttia kyselyyn vastanneista vanhemmista piti perheen ja varhaiskasvattajien välistä yhteistyötä erittäin tärkeänä. Myös varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen yhteistyössä oli tärkeää tai erittäin tärkeää suurimmalle osalle vanhemmista. Anttila (2018, 51) päätyi tutkimuksessaan saman suuntaisiin päätelmiin, sillä tutkimukseen osallistuneet vanhemmat pitivät varhaiskasvatuskeskusteluja päiväkodin kanssa tehtävän yhteistyön tärkeimpänä muotona.

Pedagoginen dokumentointi ja tiedottaminen

Pedagoginen dokumentointi on lasten kokemusten, oppimisen ja kehityksen sekä ajattelun tallentamista. Yksinkertaisimmillaan dokumentointi on taltioimista. Pedagogista dokumentointi on silloin, kun sen kautta saatua tietoa käytetään apuna tavoitteellisen pedagogisen toiminnan suunnitteluun, toteutukseen, arviointiin sekä kehittämiseen. Dokumentoinnin avulla voidaan myös tarkastella miten lasten yksilölliset tarpeet ja mielenkiinnon kohteet vastaavat ryhmässä käytettyjä pedagogisia menetelmiä sekä miten lasten osallisuus ryhmässä toteutuu. (Ahonen 2017, 140.)

Pedagoginen dokumentointi tekee lasten päiväkotiarjesta näkyvää niin aikuisille kuin lapsillekin. Dokumentointi on toimiva tapa välittää tietoa myös vanhemmille ja tukea näin heidän osallisuuttaan. Viikon tapahtumista ja toiminnoista voidaan koota tiedote, josta vanhemmat näkevät mitä lapsen arki päiväkodissa on sisältänyt. Dokumentteina voidaan käyttää lasten piirustuksia, valokuvia, kirjoituksia, äänityksiä ja videoita. Ottamalla lapset osaksi dokumenttien pohjalta käytävää keskustelua, heidän näkemyksensä tulevat kuulluksi ja toiminnan merkitys syvenee. Onnistunut pedagoginen dokumentointi edellyttää sen käyttöön sitoutunutta henkilöstöä, joka on valmis arvioimaan ja kehittämään dokumentoinnin muotoja muun varhaiskasvatustyön tapaan. (Ahonen 2017, 141–142.)

Vanhemmuuden tukeminen

Päiväkodin henkilöstö osallistuu lapsen kasvatukseen ja hoitoon yhdessä vanhempien kanssa. Subjektiiivinen päivähoito-oikeuden myötä myös vanhemmat saavat helpommin tukea vanhemmuuteen ja lapsen kasvatukseen liittyviin asioihin. Kodin ja päivähoidon yhteistyön avulla vanhemmat voivat jakaa kasvatustavustaan. Vanhemmat vastaavat lapsen hoidosta ja kasvatuksesta kotioiloissa ja päiväkodin henkilöstö päiväkodissa. (Kaskela & Kekkonen 2006, 20–21.)

Varhaiskasvatuslaissa (540/2018, 3§) todetaan yhdeksi varhaiskasvatuksen tehtäväksi vanhempien tai huoltajien tukeminen kasvatustystyössä. Asiantuntijalähtöisen tukemisen sijaan yhteistyö lapsen kasvatuksessa on ennen kaikkea kumppanuutta ja vanhemman rinnalle asettumista. Kun varhaiskasvattaja on vanhemman rinnalla, syntyy vanhemmalle kokemus siitä, että lasta koskevat asiat käsitellään yhdessä. Avoin keskustelu on edellytys luottamuksellisen suhteen syntymiselle. Luottaessaan päiväkodin henkilöstöön, vanhempi voi olla varma siitä, että lapsen tarpeet kuullaan ja niihin vastataan. Tämän tiedon avulla vanhempi voi tuntea huolettomuutta ja turvallisuutta hoitopäivän ajan, sillä hän voi luottaa lapsen olevan hyvässä hoidossa. (Kaskela & Kekkonen 2006, 21.)

5 Opinnäytetyön toteutus

5.1 Tutkimusmenetelmä

Opinnäytetyössä haluttiin kartoittaa Vilinäntalojen tarjoaman varhaiskasvatuksen laatua huoltajien näkökulmasta. Laatua päätettiin tutkia mittaamalla laatutekijöitä ja niihin liittyviä seikkoja määrällisesti, joten tutkimus toteutettiin kvantitatiivisella eli määrällisellä tutkimusmenetelmällä. Kvantitatiivisesta tutkimuksesta voidaan puhua myös tilastollisena tutkimuksena, jossa tietoja tarkastellaan ja käsitellään numeerisessa muodossa. Tutkimuksen tuloksia havainnollistetaan usein kuvioilla ja taulukoilla. Tutkimusmenetelmä kuvaa mitattavien ominaisuuksien välisiä suhteita ja eroja vastaamalla kysymyksiin *mikä, missä, paljonko tai kuinka usein*. Määrällisen tutkimuksen analyysi on laadullista tutkimusanalyysia yksiselitteisempi, vaikka aineiston luokitteluun, päättelyyn ja tulkintaan liittyvät prosessit ovat molemmissa tutkimusmenetelmissä saman tyyliä. (Heikkilä 2014, 15–16.)

Tutkimuksella haluttiin saada tietoa Vilinäntalojen varhaiskasvatuspalvelun laadusta viiden päiväkodin asiakkaina olevien vanhempien ja huoltajien näkökulmasta. Tästä ryhmästä muodostui tutkimuksen perusjoukko. Perusjoukoksi kutsutaan tutkittavaa ryhmää, josta tietoa halutaan saada. Kokonaistutkimuksessa tutkimus suunnataan koko perusjoukolle, kun taas otantatutkimuksessa vain osa perusjoukosta eli otos tutkitaan. Määrällisessä menetelmässä kokonaistutkimusta suositellaan erityisesti kyselytutkimuksissa ja perusjoukon ollessa pieni. (Heikkilä 2014, 31–32.)

Muuttujaksi kutsutaan asiaa, josta tutkimuksella halutaan saada tietoa ja joka on mitattavissa, esim. mielipide, ikä tai sukupuoli. Määrällisessä tutkimusmenetelmässä mittarina toimii kysely-, haastattelu- tai havainnointilomake, jolla määrällinen tieto kerätään. Määrällisellä tutkimuksella pyritään selittämään, kuvaamaan, kartoittamaan, vertailemaan tai ennustamaan asioita tai ilmiöitä kuten palveluita, ihmisryhmiä ja niiden ominaisuuksia. Määrällisen tutkimuksen tavoitteena on säännönmukaisuuksien havaitseminen sekä niiden esittäminen teorioina. Määrällinen tutkimus etenee teorian kautta käytäntöön eli tapaan kerätä tutkittavaa tietoa. Teoriaan palataan tietoa analysoidessa sekä tulosten ja tulkinnan myötä. (Vilka 2021, 55–56, 76, 85.)

5.2 Aineiston keruu

Opinnäytetyön tutkimusaineisto kerättiin strukturoidulla kyselylomakkeella, joka oli suunnattu Vilinäntalojen asiakasperheiden vanhemmille. Valmiit vastausvaihtoehdot sisältävä kyselylomake on yleinen tapa kerätä määrällistä tutkimusaineistoa (Heikkilä 2014, 15). Kyselyssä aineistoa kerätään vakioituilla kysymyksillä eli kysymysten järjestys, sisältö ja

muoto pysyy samana vastaajasta riippumatta. Kyselylomake soveltuu tiedonkeruuseen, kun tutkittavana asiana ovat henkilö tai häneen liittyvät asiat kuten mielipiteet. Kysely on helppo tapa saavuttaa suuri joukko ihmisiä laajalla alueella, sillä se voidaan toteuttaa monen eri kanavan kautta. Kyselyn haasteena on vastausten hidas palautuminen takaisin tutkijalle sekä matalan vastausprosentin riski. Sen etu puolestaan on vastaajan anonymisuus eli vastaajan säilyminen tuntemattomana. (Vilkkä 2021, 76.)

Henkilöitä koskevien ominaisuuksien tutkiminen kvantitatiivisella menetelmällä edellyttää tutkittavan asian rakenteellista muuttamista eli operationalisointi tai strukturointia. Strukturoinnista on kyse, kun tutkittavat ominaisuudet muutetaan lomakkeen kysymyksiksi tai vaihtoehtoiksi. Strukturoinnissa jokaiselle muuttujalle annetaan symbolein ilmaistava arvo, esim. kirjain tai numero, jonka vastaaja ympyröi tai rastittaa. Operationalisoinnissa teoreettiset asiat muutetaan arkikielellä ymmärrettäviksi. (Vilkkä 2021, 83; Heikkilä 2014, 49.)

Kyselylomake

Kyselylomakkeen suunnittelu alkoi selvittämällä, minkälaisia toiveita toimeksiantajalla kyselylle oli. Kyselyltä toivottiin helppoa täytettävyyttä, selkeyttä sekä tiiviyyttä. Kyselyn toivottiin antavan kuvaa varhaiskasvatuksen laadusta kokonaisuutena, painopisteen ollessa kuitenkin yhteistyössä kodin ja päiväkodin välillä. Toimeksiantaja toivoi myös, että kyselyllä kartoitettaisiin vanhempien suhtautumista Covid-19-pandemiasta aiheutuneisiin poikkeusjärjestelyihin Vilinäntaloilla.

Onnistunut kyselylomake edellyttää tutkijalta huolellista suunnittelua ja varmistumista siitä, että tutkimussuunnitelma vastaa kyselylomakkeen sisältöä. Käsitteiden määrittely ja tutkittavan asian täsmentäminen ovat oleellisia vaiheita ennen kyselylomakkeen kokoamista. Käsitteiden tarkka määrittely varmistaa, että vastaajat ymmärtävät kysymykset ja käytettävät termit samalla tavalla. Tämä puolestaan lisää tutkimuksen luotettavuutta ja yleistettävyyttä. Kysymysten muotoiluun, esitystapaan sekä palautusohjeiden selkeyteen on hyvä kiinnittää huomiota, sillä mahdollisia virheitä ei pysty kyselyn lähettämisen jälkeen korjaamaan. Kyselyyn vastaamisen tulee olla helppoa ja lomakkeen selkeästi etenevä. Aineistoa voidaan kerätä monivalintakysymyksillä, avoimilla ja sekamuotoisilla kysymyksillä (Vilkkä 2021, 85).

Kun halutaan saada tietoa mielipiteistä, käytetään tutkimuslomakkeessa usein väittämiä, joihin vastataan tietyn asteikon antamien vaihtoehtojen mukaisesti. Tyypillisimpiä asenteita ilmaisevia asteikkoja ovat Likertin sekä Osgoodin asteikko. Asteikkotyypiset kysymykset antavat paljon tietoa, mutta niiden vastauksista ei voida päätellä vastaajan kohteille antamaa painoarvoa. Opinnäytetyössä käytettiin 5-portaista Likertin asteikkoa, jossa vaihtoehto täysin eri mieltä sai arvon 1 ja täysin samaa mieltä arvon 5. Asteikon perusajatus on, että

sen keskikohdasta toiseen suuntaan samanmielisyys lisääntyy ja toiseen vähenee. Vastaaaja valitsee asteikolta omaa mielipidettään lähinnä olevan vaihtoehdon. Asteikko voi olla 4-, 5-, 7- tai 9-portainen. (Heikkilä 2014, 45–51.)

Lomakkeen testaaminen ja muokkaaminen

Teoriatiedon ja toimeksiantajalta saatujen toiveiden pohjalta alettiin työstää kyselylomaketta. Kysymysten muotoilussa auttoi tutustuminen Kronqvistin ja Jokimiehen (2008) sekä Suomen Vanhempainliiton ja Förbundet Hem och Skolan (2019) laatimiin kyselylomakkeisiin. Näiden pohjalta muotoiltiin Vilinäntalojen tarpeisiin sopiva kyselylomake. Kyselylomakkeen ensimmäinen versio sisälsi 34 väittämää, joista 16 liittyi laadun välillisesti ohjaaviin tekijöihin, 7 puitetekijöihin, 6 prosessitekijöihin ja 5 vaikuttavuustekijöihin. Lomake lähetettiin toimeksiantajan edustajalle sekä neljälle työntekijälle testattavaksi, minkä jälkeen lomaketta muokattiin.

Kyselylomake tulee Heikkilän (2014, 58) mukaan aina testata 5–10 henkilöllä, jotta varmistetaan vastausohjeiden selkeydestä, vastausvaihtoehtojen toimivuudesta sekä vastaamisen helppoudesta. Lomakkeen testaajat voivat myös arvioida onko lomakkeessa tarpeettomia kysymyksiä tai puuttuuko jokin tärkeä kysymys. Testaamisesta saadun palautteen perusteella lomakkeeseen tehdään tarvittavat muutokset. Lomake on hyvä antaa vielä muokkauksen jälkeen luettavaksi jollekin tutkimuksen ulkopuoliselle henkilölle.

Testin perusteella lomaketta pidettiin liian pitkänä ja saman tyylisten väittämien määrä koettiin liian suureksi. Myös väittämien järjestykseen kaivattiin selkeyttä siten, että Covid-19-pandemiaan liittyvät väittämät olisivat kaikki samassa osiossa. Palautteen jälkeen lomaketta muokattiin lyhyemmäksi vähentämällä väittämien määrää 30:een. Poistettut väittämät koskivat laadun välillisesti ohjaavia tekijöitä, joita muutenkin oli kyselyssä eniten. Myös väittämien järjestystä vaihdettiin, jotta lomakkeen täyttäminen etenisi loogisesti ja saman aihealueen väittämät olisivat peräkkäin. Covid-19-pandemiaan liittyvät väittämät päätettiin sijoittaa kyselyn loppuun, sillä se koettiin lomakkeen selkeyden kannalta parhaaksi. Heikkilä (2014, 47) toteaa, että hyvässä tutkimuslomakkeessa kysymykset on numeroitu ja ne etenevät loogisesti. Lisäksi saman aihealueen kysymykset on liitetty kokonaisuuksiksi.

Muokattu lomake lähetettiin uudelleen testattavaksi samoille henkilöille kuin ensimmäisellä kerralla ja lisäksi kahdelle päiväkotikäisen lapsen vanhemmalle. Testauksella haluttiin varmistua lomakkeen ymmärrettävyydestä ja siihen vastaamisen sujuvuudesta. Toisen testauksen palautteen perusteella lomakkeesta poistettiin vielä kolme väittämää. Tämän jälkeen lomake koettiin käyttövalmiiksi.

Valmis kyselylomake

Lopullinen kyselylomake (liite 1) muotoiltiin Google Forms -ohjelmalla. Ohjelma muodosti kyselylle valmiin linkin, jonka lähettäminen eteenpäin yhteyshenkilölle oli helppoa. Tutkimuksessa varhaiskasvatuksen laatua tarkasteltiin laadunarviointimallin mukaan, laadun osatekijöiden avulla. Näitä osatekijöitä ovat puite-, prosessi-, vaikuttavuus- ja välillisesti ohjaavat tekijät. Lomakkeen 27 väittämää jaettiin neljään luokkaan laadun osatekijöiden mukaan.

Ensimmäinen luokka piti sisällään kymmenen väittämää, jotka koskivat varhaiskasvatuksen laadun välillisesti ohjaavia tekijöitä. Välillisesti ohjaavien tekijöiden osalta kyselyssä tarkasteltiin huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä, henkilöstön ammattitaitoa sekä tiedonkulkua. Huoltajien kanssa tehtävä yhteistyö operationalisoitiin väittämiksi, jotka koskivat luottamusta päiväkodin henkilöstöä kohtaan, päiväkodin ja kodin välistä vuorovaikutusta, perheen arvostamista ja kuuntelemista sekä lapsen hoitoon liittyvien toiveiden kuuntelua, keskustelumahdollisuutta tuonti- ja hakutilanteissa, yhteistyötä lapsen kasvatukseen liittyvissä asioissa sekä osallistumismahdollisuutta päiväkodin toiminnan suunnitteluun. Tiedonkulku operationalisoitiin väittämiksi, jotka koskivat tiedottamista lapsen hoitopäivien sisällöstä sekä muista ajankohtaisista asioista. Henkilöstön ammattitaidon katsottiin olevan riittävän yksiselitteinen termi, joten sen muotoa väittämässä ei muutettu. Osion otsikoksi laitettiin *Yhteistyö kodin ja päiväkodin välillä*, sillä kaikki väittämät kytkeytyivät tähän aiheeseen.

Toinen luokka sisälsi viisi väittämää varhaiskasvatuksen laadun puitetekijöihin liittyen. Puitetekijöistä kyselyssä tarkasteltiin ihmissuhteiden pysyvyyttä, fyysistä ja psyykkistä turvallisuutta sekä tilojen toimivuutta. Ihmissuhteiden pysyvyyttä mitattiin henkilöstön tuttuuteen ja turvallisuuteen liittyvällä väittämällä. Fyysinen ja psyykinen turvallisuus muutettiin väittämiksi, jotka koskivat leikkiympäristön ja -välineiden turvallisuutta, aikuisten riittävää määrää sekä lasten määrän sopivuutta. Tilojen toimivuutta mitattiin väittämällä, joka koski päiväkodin sisä- ja ulkotiloja luovan liikkeen ja leikin mahdollistajina. Osio sai otsikokseen *Varhaiskasvatusympäristö*.

Kyselylomakkeen kolmas luokka sisälsi viisi väittämää, jotka koskivat varhaiskasvatuksen laadun prosessitekijöitä. Prosessitekijöitä arvioitiin aikuisen ja lapsen välisen vuorovaikutuksen, lasten keskinäisen vuorovaikutuksen, lapsilähtöisyyden sekä lasten osallisuuden osalta. Aikuisen ja lapsen välinen vuorovaikutus operationalisoitiin väittämiksi, jotka koskivat päiväkodin positiivista ja kannustavaa kasvatusilmapiiriä sekä Vilinäntalojen arvojen mukaista toimintaa. Lasten keskinäinen vuorovaikutus muutettiin lapsiryhmän yhteishenkeä sekä lapsen kaverisuhteita koskeviksi väittämiksi. Lapsilähtöisyys ja lasten osallisuus muutettiin väittämäksi, joka koski lapsen mielenkiinnon kohteiden huomioimista toiminnan

suunnittelussa. Lomakkeen kolmannen osion otsikko oli *Päiväkotiryhmän ilmapiiri ja vuorovaikutus*.

Lomakkeen neljänteen osioon yhdistettiin lomakkeen testauksesta saadun palautteen perusteella laadun vaikuttavuustekijät sekä Covid-19-pandemiaan liittyvät tekijät. Laadun vaikuttavuustekijät koostuvat lapsen myönteisistä kokemuksista, lapsen kehityksestä ja oppimisesta sekä asiakastyytyväisyydestä (Hujala ym. 2020, 331). Lapsen myönteiset kokemukset muutettiin väittämäksi lapsen viihtymisestä päiväkodissa. Asiakastyytyväisyys operationalisoitiin väittämäksi, jossa käsiteltiin vanhempien tyytyväisyyttä lapsen varhaiskasvatukseen.

Väittämä *Olen tyytyväinen viime kevään/syksyn poikkeusajan järjestelyihin* liittyy vaikuttavuustekijöihin olemalla osa asiakastyytyväisyyttä, mutta sillä kartoitettiin myös vanhempien näkemyksiä Covid-19-pandemian järjestelyihin liittyen. *Viestintä poikkeusajasta on ollut riittävää* -väittämä, liittyy kasvatusyhteistyöhön eli välillisesti ohjaaviin tekijöihin olemalla osa tiedonkulkua. Myös väittämät *Vilinäntalot ovat tarjonneet riittävästi osallistavaa toimintaa poikkeusoloista huolimatta* ja *Luotan Vilinäntalojen tekemiin linjauksiin Covid-19-pandemiaan liittyen* ovat sisältönsä puolesta osa laadun välillisesti ohjaavia tekijöitä. Osallistava toiminta on osa kasvatusyhteistyötä samoin kuin luottamus Vilinäntalojen tekemiin linjauksiin Covid-19-pandemiaan liittyen. Neljännen osion otsikoksi tuli *Yleinen tyytyväisyys ja poikkeusajan järjestelyt*.

Lomakkeen lähettäminen vanhemmille

Linkki valmiiseen kyselylomakkeeseen lähetettiin Google Forms -ohjelmasta yhteyshenkilön sähköpostiin. Yhteyshenkilö huolehti linkin jakamisesta kaikkiin Vilinäntalojen päiväkoiteihin, lukuun ottamatta yhtä. Päiväkodit jakoivat linkin kyselyyn vanhempien WhatsApp ryhmissä saatekirjeen (liite 2) kanssa. Vastausaikaa annettiin viikko, jonka aikana lähetettiin yksi muistutusviesti kyselystä.

Yksi päiväkotit jätettiin kyselyn ulkopuolelle, sillä se oli aloittanut toimintansa vasta maaliskuussa sen jälkeen, kun opinnäytetyöprosessi oli jo käynnistynyt. Muissa viidessä Vilinäntalojen yksikössä lapsia on hoidossa yhteensä 115, joista osa on sisaruksia. Asiakasperheitä viidessä päiväkodissa on yhteensä 82. Vaikka saatekirjeessä tai lomakkeessa ei erikseen määritelty perhekohtaista vastaajien määrää, oletettiin jokaisen perheen vastaavan kyselyyn kerran. Kyselyyn vastasi yhteensä 38 henkilöä, jotka kaikki vastasivat lomakkeen kaikkiin 27:een väittämään. Näin ollen kyselyn vastausprosentti oli 46,3 %.

5.3 Aineiston analysointi

Google Forms -ohjelma, jolla kysely toteutettiin, analysoi palautuneet vastaukset reaaliajassa. Aineistosta oli nähtävillä saapuneiden vastausten kokonaismäärä sekä yksittäisiin väittämiin annettujen vastausten määrä. Ohjelma muodosti vastauksista automaattisesti kysymyskohtaiset pylväsdiagrammit, joista oli nähtävillä vastausten jakautuminen Likertin asteikolle yksittäisen väittämän kohdalla. Tutkimusaineisto analysoitiin kuvailevalla tasolla, tarkastelemalla mielipiteiden jakautumista Likertin asteikolle. Aineisto analysoitiin ensin väittämä kerrallaan, käymällä läpi mielipiteiden jakautuminen asteikolle. Tämän lisäksi aineistoa analysoitiin osio kerrallaan laadun osatekijöiden mukaisesti.

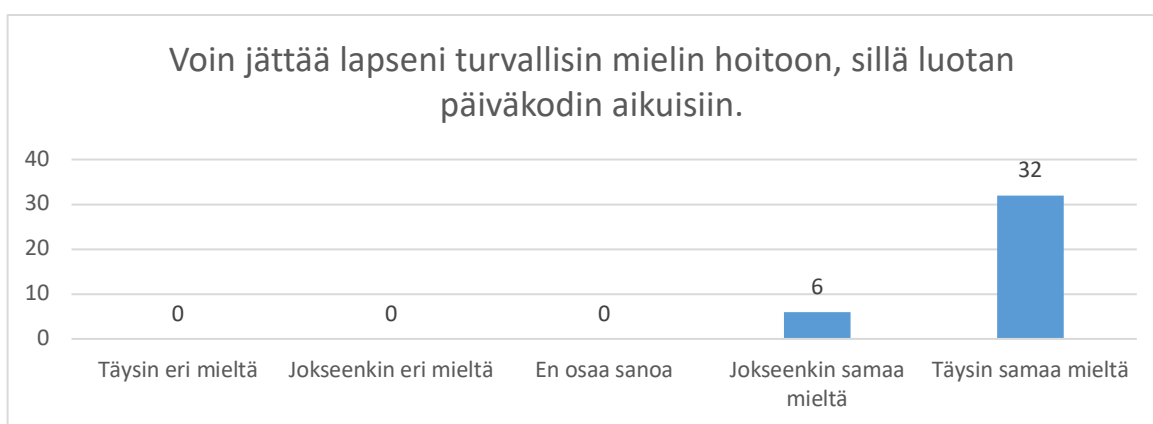
Heikkilän (2014, 119) mukaan verkkoaineiston käsittely onnistuu ilman tilasto-ohjelmaa, jos muuttujamäärät ovat pieniä. Kokonaistutkimuksessa, jossa halutaan selvittää jonkin asian tai ilmiön levinneisyyttä tai laajuutta, asiaa voidaan kuvata lukumäärillä. Yksiulotteinen frekvenssijakauma näyttää kuinka yleisiä muuttujan eri luokat ovat havaintoaineistossa. (Heikkilä 2014, 144.)

Likertin asteikolla vaihtoehto *Täysin samaa mieltä* merkitsi vanhempien saman mielisyyttä väitteessä esitettyyn asiaan eli laatu koettiin hyväksi. Asteikon toinen ääripää *Täysin eri mieltä* tarkoitti, että väittämässä esitetyn asian laatu koettiin huonoksi. Google Forms -ohjelman muodostamien diagrammien pohjalta tehtiin vielä uudet pylväsdiagrammit Microsoft Excel -ohjelmalla, jotta opinnäytetyöraportin ulkoasu olisi yhtenäisempi.

6 Tutkimuksen tulokset

6.1 Välillisesti ohjaavat tekijät

Lomakkeen kymmenen ensimmäistä väittämää koskivat varhaiskasvatuksen laadun välillisesti ohjaavia tekijöitä kuten huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä, henkilöstön ammattitaitoa sekä tiedonkulkua. Ensimmäisellä väittämällä selvitettiin vanhempien luottamusta päiväkodin henkilöstöä kohtaan. Lähes kaikki vastanneet olivat täysin samaa mieltä siitä, että luottavat päiväkodin henkilöstöön. (Kuvio 3.)

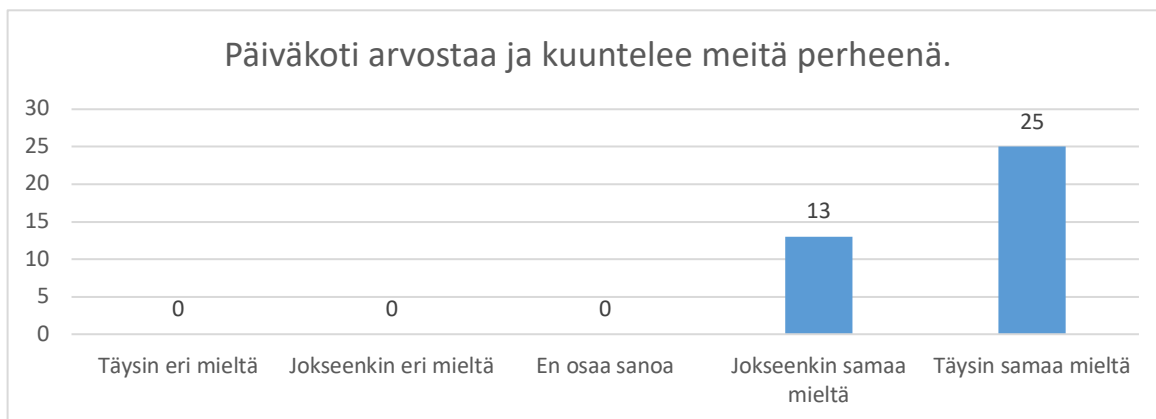
Kuvio 3. Luottamus päiväkodin henkilöstöä kohtaan

Kuvio 4 kuvaa vanhempien mielipiteitä päiväkodin ja kodin välisen vuorovaikutuksen avoimuudesta ja sujuvuudesta. 16 vastaajaa oli jokseenkin samaa mieltä ja 22 vastaajaa täysin samaa mieltä siitä, että vuorovaikutus on avointa ja sujuvaa.

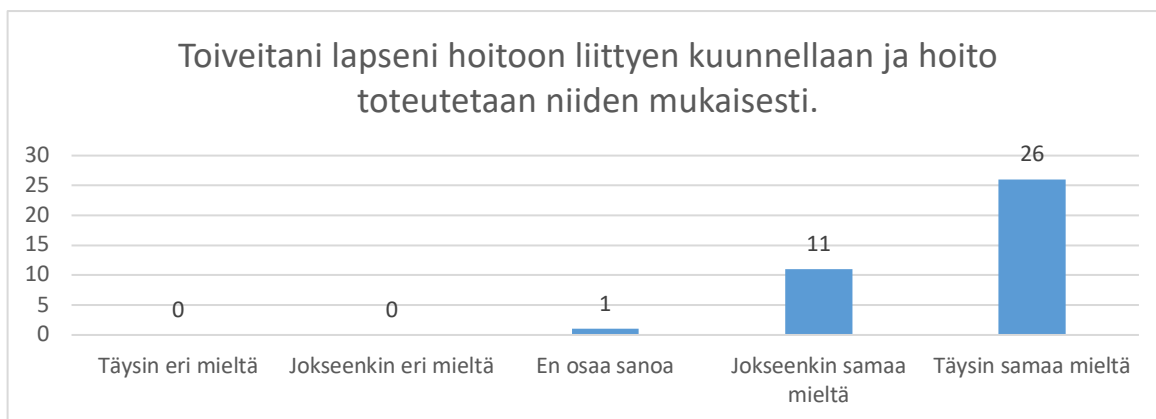
Kuvio 4. Vuorovaikutus päiväkodin kanssa

Kuviossa 5 kuvataan vanhempien kokemusta siitä, arvostetaanko ja kuunnellaanko heitä perheenä. Vastaajista 13 oli väittämästä joksikin samaa mieltä ja 25 vastaajaa täysin samaa mieltä.

Kuvio 5. Perheen arvostus ja kuuntelu

Kuvio 6 osoittaa, että vastaajien mielestä perheiden yksilöllisiä toiveita lapsen hoitoon liittyen kuunneltiin ja toteutettiin hyvin. 26 vastaajaa kertoi olevansa täysin samaa mieltä ja 11 vastaajaa joksikin samaa mieltä väittämästä *Toiveitani lapseni hoitoon liittyen kuunnellaan ja hoito toteutetaan niiden mukaisesti*. Yksi vastaaja ei osannut sanoa kantaansa.

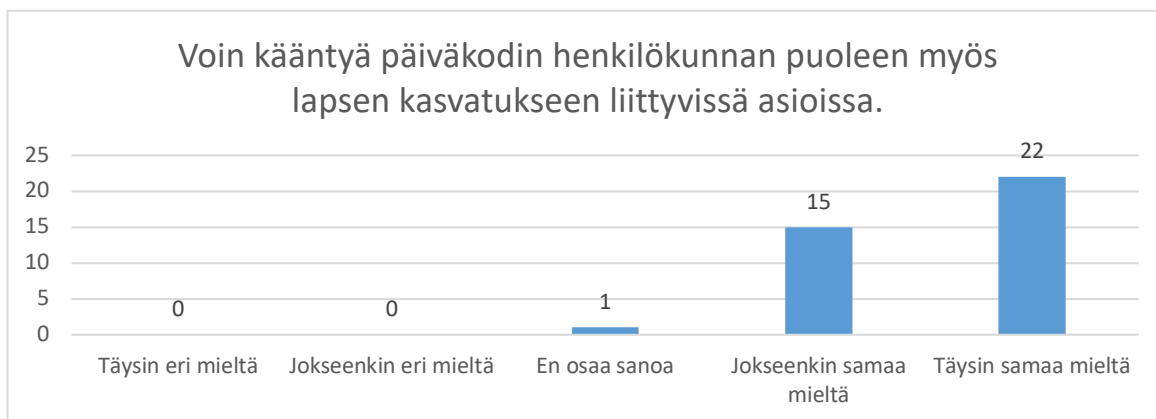
Kuvio 6. Yksilöllisen hoidon toteutuminen

Lähes kaikki kyselyyn vastanneet olivat jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että päiväkodin henkilöstöllä on aikaa keskustelulle haku- tai tuontitilanteissa. Yksi vastaaja ei osannut sanoa mitä mieltä on asiasta. (Kuvio 7.)

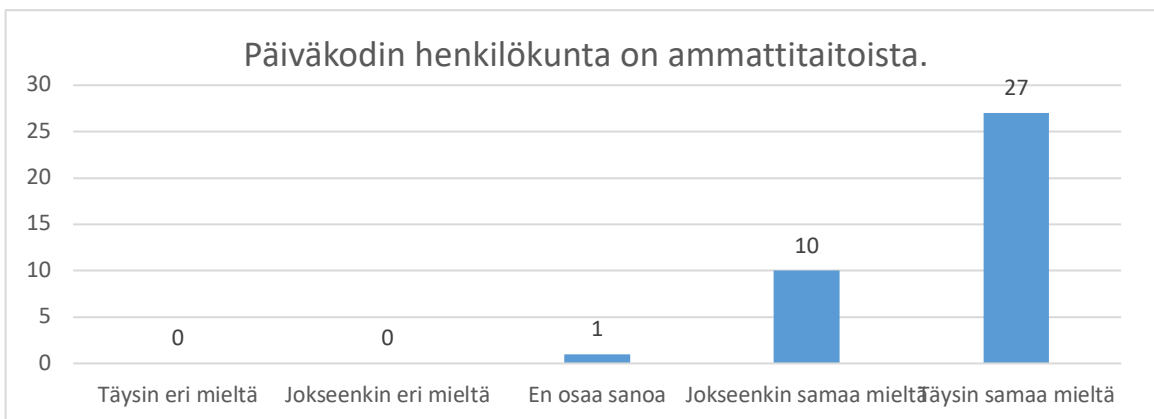
Kuvio 7. Keskustelut lapsen tuonti- ja hakutilanteissa

Kuvio 8 osoittaa, että vanhemmat kokivat voivansa kääntyä päiväkodin henkilöstön puoleen lapsen kasvatusta koskevissa asioissa. Yksi vastaaja valitsi vaihtoehdon *En osaa sanoa*.

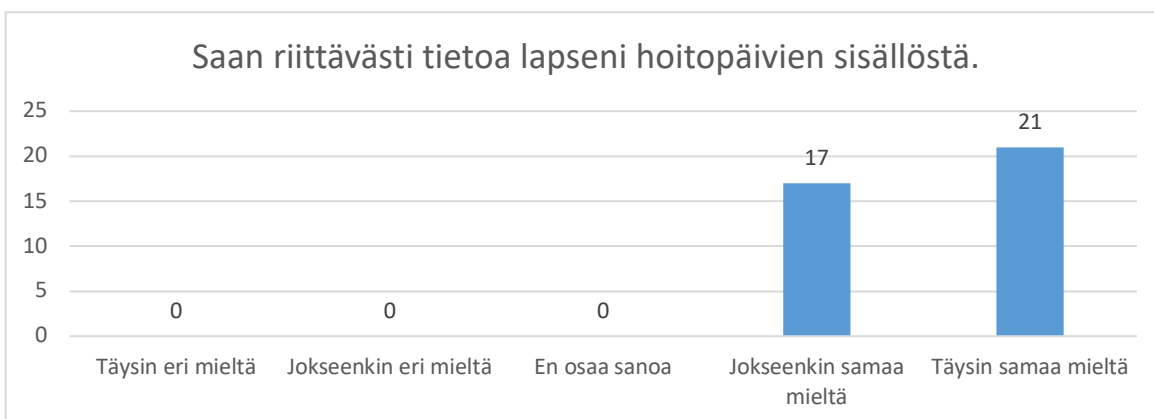
Kuvio 8. Yhteistyö kasvatukseen liittyvissä asioissa

Selvä enemmistö kyselyyn vastanneista ajatteli henkilökunnan olevan ammattitaitoista. Yksi vastaaja ei osannut sanoa mitä mieltä on henkilökunnan ammattitaidosta. (Kuvio 9.)

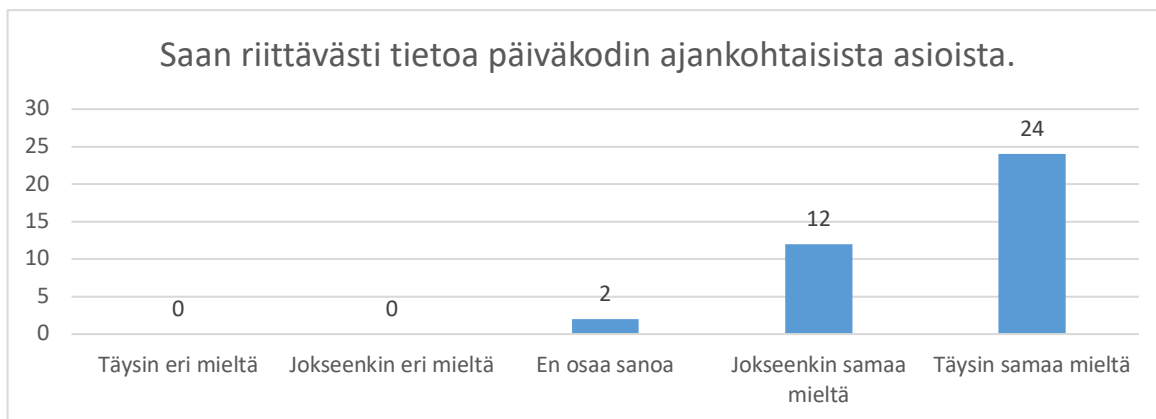
Kuvio 9. Henkilökunnan ammattitaito

Kuviosta 10 nähdään, että vanhemmat kokivat saavansa tarpeeksi tietoa lastensa hoitopäivien sisällöstä. 17 vastaajaa oli jokseenkin samaa mieltä ja 21 vastaajaa täysin samaa mieltä tiedon riittävydestä.

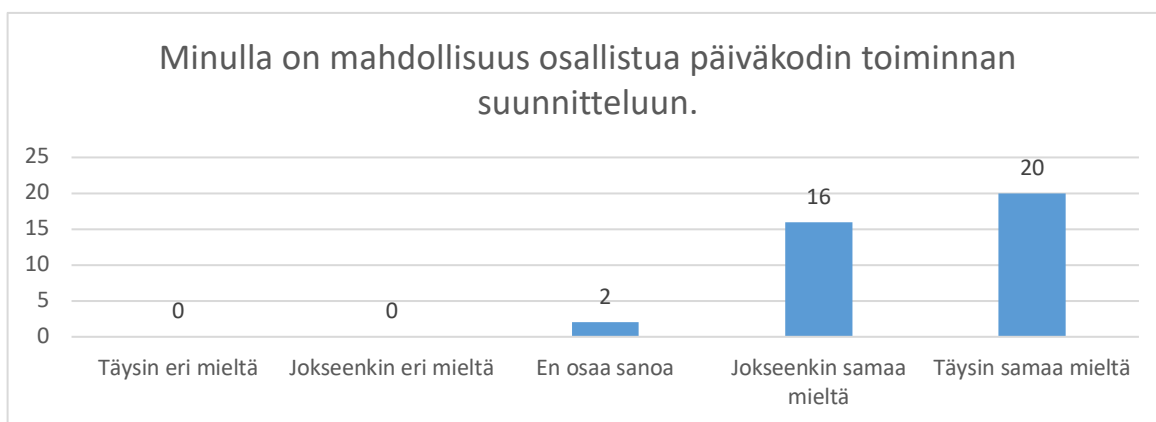
Kuvio 10. Tiedotus hoitopäivien sisällöstä

Ajankohtaisista asioista tiedotettiin vanhempien vastausten mukaan riittävästi (Kuvio 11). 24 vastaajaa oli täysin samaa mieltä siitä, että ajankohtaisista asioista on annettu tarpeeksi tietoa, 12 vastaajaa oli jokseenkin samaa mieltä ja 2 vastaajaa valitsi vaihtoehdon *En osaa sanoa*.

Kuvio 11. Tiedotus ajankohtaisista asioista

Kuvio 12 osoittaa, että valtaosalla vanhemmista oli vastausten mukaan mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun vasukeskustelun avulla, palautetta antamalla tai suunnitelmia kommentoimalla. Kaksi vastaajaa ei osannut sanoa kantaansa osallistumismahdollisuuksistaan.

Kuvio 12. Mahdollisuus osallistua toiminnan suunnitteluun

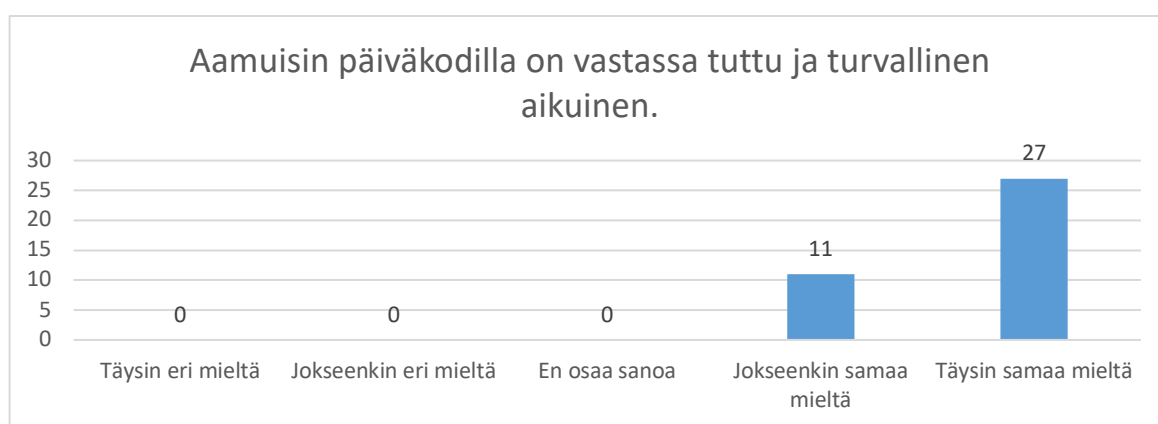
Laadun välillisesti ohjaavat tekijät vastaajien mukaan

Ensimmäisen osion vastauksista nähdään, että vanhempien mukaan varhaiskasvatuksen laatu välillisesti ohjaavien tekijöiden osalta oli hyvää. Vastaukset sijoittuivat Likertin asteikolla arvoille kolme, neljä ja viisi, eli vaihtoehdoille *En osaa sanoa*, *Jokseenkin samaa mieltä* ja *Täysin samaa mieltä*. Tämä kertoo vastaajien olevan samanmielisiä väittämien kanssa. Jokaisen väittämän kohdalla vastauksia kertyi eniten Likertin asteikolle arvolle viisi

eli *Täysin samaa mieltä*. Samanmielisyyttä tulkitaan tutkimuksessa varhaiskasvatuksen hyväksi laaduksi vanhempien kokemana.

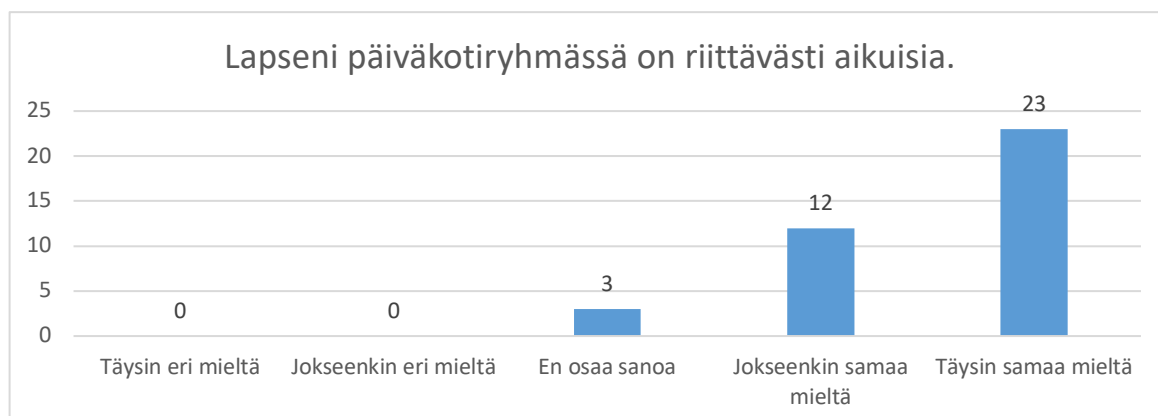
6.2 Puitetekijät

Väittämällä 11–15 mitattiin vanhempien kokemaa varhaiskasvatuksen laatua puitetekijöihin kuten päiväkodin fyysiseen ja psyykkiseen ympäristöön, ryhmän koostumukseen sekä ihmissuhteiden pysyvyyteen liittyen. Kuvio 13 kertoo vastaajien mielipiteet henkilöstön pysyvyydestä. Vastaajista 27 oli täysin samaa mieltä ja 11 joksinkin samaa mieltä siitä, että päiväkodilla on aamuisin vastassa tuttu ja turvallinen kasvattaja.

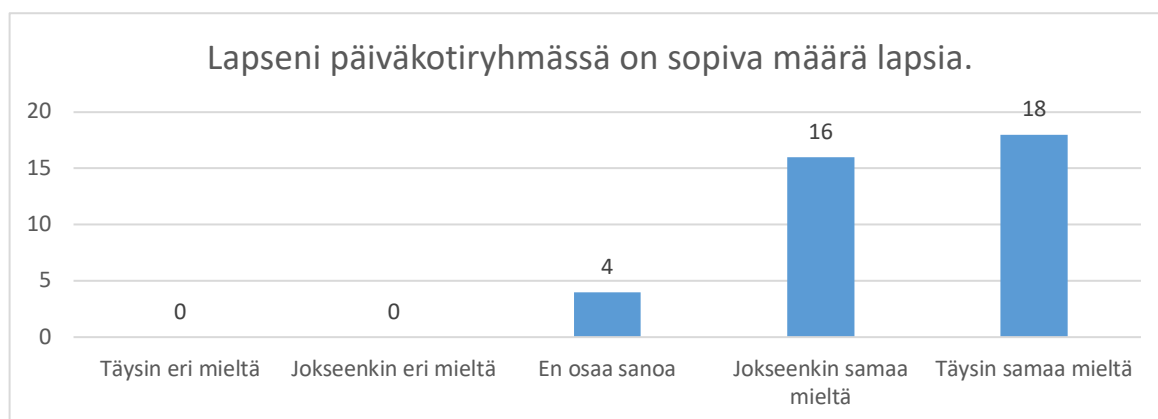
Kuvio 13. Henkilöstön pysyvyys

Kyselyyn vastanneista 23 oli täysin samaa mieltä ja 12 joksinkin samaa mieltä siitä, että lapsen päiväkotiryhmässä on tarpeeksi aikuisia. Kolme vastaajaa valitsi vaihtoehdon *En osaa sanoa*. (Kuvio 14.)

Kuvio 14. Aikuisten määrä

Lasten määrästä kysyttäessä neljä vastaajaa valitsi vaihtoehdon *En osaa sanoa*. 18 vastaajaa oli täysin samaa mieltä ja 16 jokseenkin samaa mieltä siitä, että ryhmässä on sopiva määrä lapsia. (Kuvio 15.)

Kuvio 15. Lasten määrä

Päiväkodin sisä- ja ulkotilat mahdollistavat luovan liikkeen ja leikin -väittämästä 18 vastaajaa oli täysin samaa mieltä ja 18 jokseenkin samaa mieltä. Vastaajista neljä ei osannut sanoa mielipidettään asiasta. (Kuvio 16.)

Kuvio 16. Sisä- ja ulkotilojen toimivuus

Väittämästä *Päiväkodin leikkiympäristöt ja välineet ovat monipuolisia ja turvallisia* täysin samaa mieltä oli 18 vastaajaa. Vastaajista 17 oli jokseenkin samaa mieltä väittämästä ja kolme ei osannut sanoa mielipidettään. (Kuvio 17.)

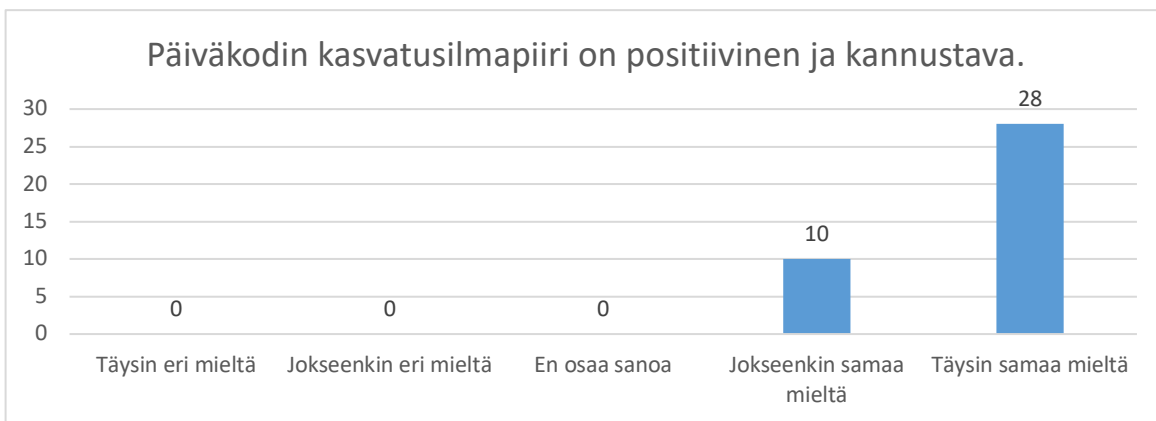
Kuvio 17. Leikkiympäristöjen ja -välineiden toimivuus

Laadun puitetekijät vastaajien mukaan

Toisen osion vastaukset osoittavat, että myös varhaiskasvatuksen laatu puitetekijöiden osalta oli vanhempien mielestä hyvää. Likertin asteikolla vastauksista suurin osa jakautui arvoille neljä ja viisi eli *Jokseenkin samaa mieltä* ja *Täysin samaa mieltä*. Tämä kuvastaa vanhempien samanmielisyyttä. Arvojen neljä ja viisi välillä ei vastausmäärissä ollut kuitenkaan havaittavissa yhtä selkeää eroa kuin ensimmäisen osion vastauksissa. Vastaukset jakaantuivat ensimmäistä osiota tasaisemmin arvoille neljä ja viisi. Myös arvon kolme eli *En osaa sanoa* osuus vastauksista oli osittain suurempi kuin ensimmäisessä osiossa. Eniten vastauksia arvolle kolme kertyi väittämistä, jotka koskevat aikuisten ja lasten sopivaa määrää, leikkiympäristöjen ja välineiden toimivuutta sekä päiväkodin sisä- ja ulkotiloja.

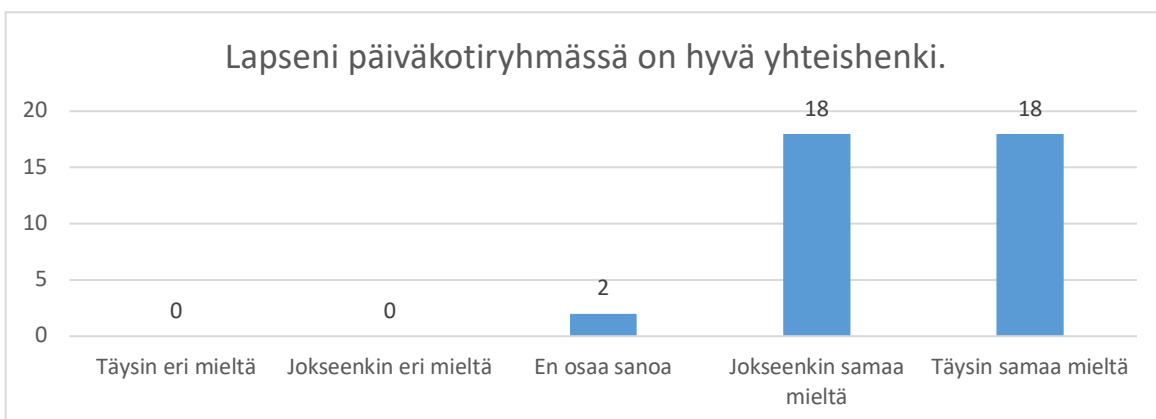
6.3 Prosessitekijät

Väittämillä 16–20 selvitettiin vanhempien mielipiteitä laadun prosessitekijöihin kuten lasten keskinäiseen vuorovaikutukseen, toiminnan lapsilähtöisyyteen, suunnitteluun ja arviointiin sekä aikuisen ja lapsen väliseen vuorovaikutukseen liittyen. Vastaajista 28 oli täysin samaa mieltä ja 10 jokseenkin samaa mieltä siitä, että päiväkodin kasvatusilmapiiri on positiivinen ja kannustava (Kuvio 18).

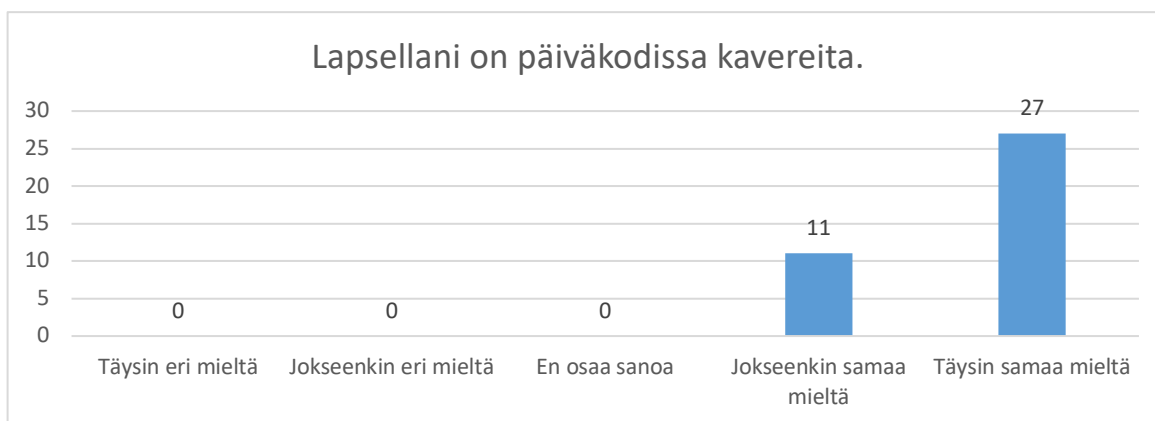
Kuvio 18. Kasvatusilmapiiri

Lapseni päiväkotiryhmässä on hyvä yhteishenki -väittämän kanssa täysin samaa mieltä oli 18 vastaajaa ja jokseenkin samaa mieltä 18 vastaajaa. Kaksi vastaajaa valitsi vaihtoehdon *En osaa sanoa*. (Kuvio 19.)

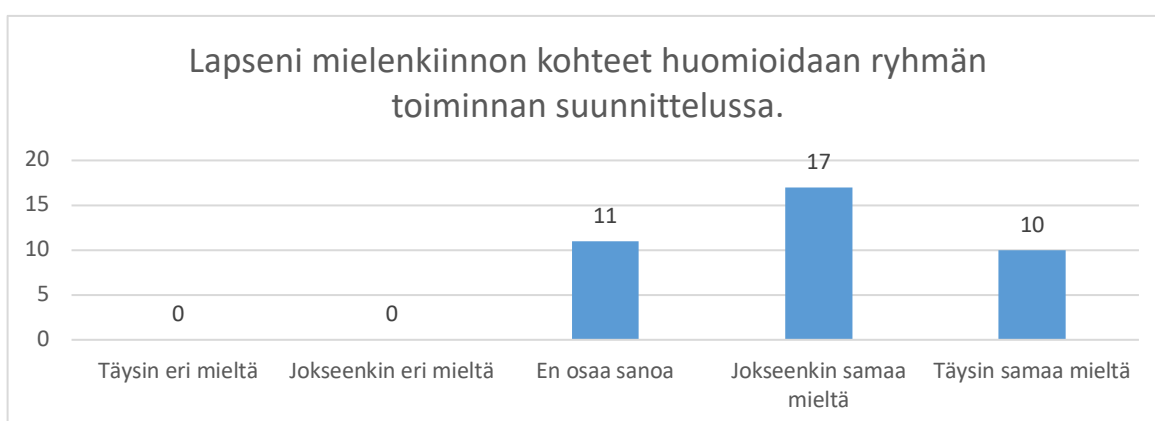
Kuvio 19. Päiväkotiryhmän yhteishenki

Väittämään *Lapsellani on päiväkodissa kavereita* 18 vastaajaa vastasi olevansa täysin samaa mieltä ja 18 jokseenkin samaa mieltä asiasta. Kaksi vastaajaa valitsi *En osaa sanoa* -vaihtoehdon. (Kuvio 20.)

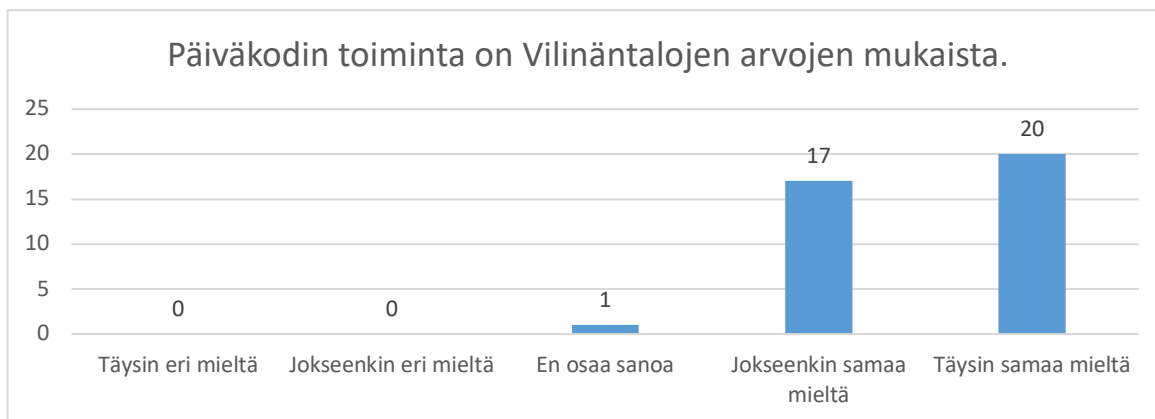
Kuvio 20. Lasten vertaissuhteet päiväkodissa

Väittämässä *Lapseni mielenkiinnon kohteet huomioidaan ryhmän toiminnan suunnittelussa*, vastaukset jakautuivat siten, että 17 vastaajaa ilmoitti olevansa jokseenkin samaa mieltä ja 10 vastaajaa täysin samaa mieltä väittämästä. Vastaajista 11 valitsi *En osaa sanoa* -vaihtoehdon. (Kuvio 21.)

Kuvio 21. Ryhmän toiminnan suunnittelu

Kuvio 22. osoittaa, että vanhemmat pitivät päiväkodin toimintaa Vilinäntalojen arvojen mukaisena. 20 vastaajaa kertoi olevansa täysin samaa mieltä väittämästä *Päiväkodin toiminta on Vilinäntalojen arvojen mukaista*. 17 vastaajaa ilmoitti olevansa jokseenkin samaa mieltä ja yksi vastaaja valitsi vaihtoehdon *En osaa sanoa*.

Kuvio 22. Toimintaa ohjaavat arvot

Laadun prosessitekijät vastaajien mukaan

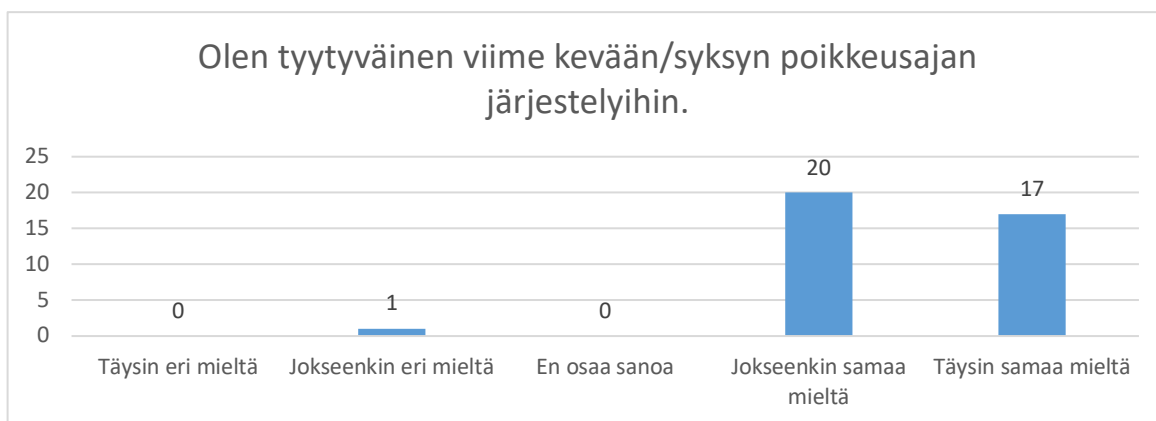
Kolmannen osion vastaukset osoittavat, että myös varhaiskasvatuksen puitetekijöihin liittyvä laatu koettiin vastaajien mukaan hyväksi. Lähes kaikissa osion väittämässä suurin osa vastauksista jakautui arvoille neljä ja viisi eli vaihtoehtoille *Jokseenkin samaa mieltä* ja *Täysin samaa mieltä*.

Poikkeuksen teki väittämä, joka koski lapsen mielenkiinnon kohteiden huomioimista toiminnan suunnittelussa. Väittämän vastauksista hieman vajaa kolmannes sai arvon kolme eli *En osaa sanoa*. Koko kyselyn osalta kyseinen väittämä keräsi eniten *En osaa sanoa* -vastauksia.

6.4 Vaikuttavuustekijät ja järjestelyt Covid-19-pandemian aikana

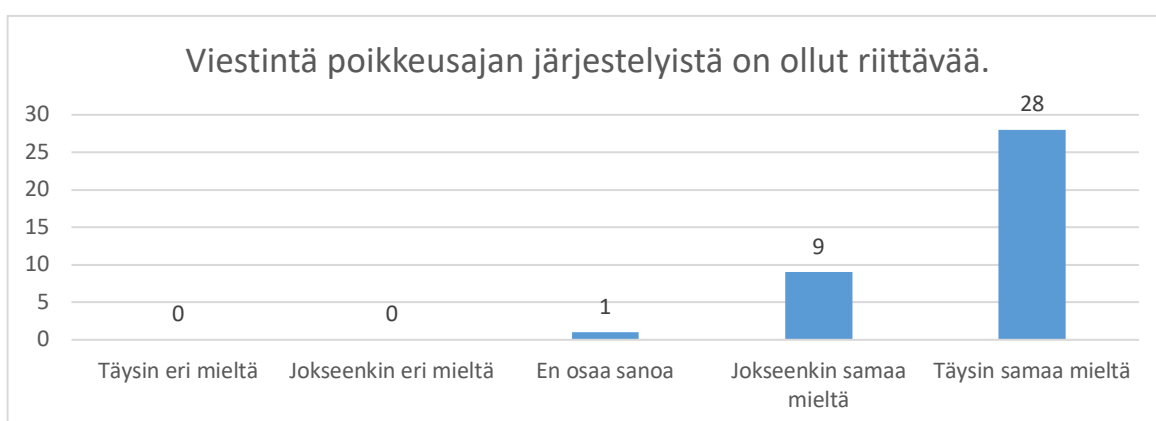
Kyselylomakkeen seitsemän viimeistä väittämää liittyivät varhaiskasvatuksen laadun vaikuttavuustekijöihin sekä Covid-19-pandemian aiheuttamiin järjestelyihin. Vanhempien mielipiteitä vaikuttavuustekijöistä kartoitettiin väittämällä, jotka koskivat lapsen viihtymistä päiväkodissa ja vanhempien tyytyväisyyttä lapsen varhaiskasvatukseen.

Yksi vastaaja ilmoitti olevansa jokseenkin eri mieltä väittämästä *Olen tyytyväinen viime kevään/syksyn poikkeusajan järjestelyihin*. 20 vastaajaa oli väittämästä jokseenkin samaa mieltä ja 17 täysin samaa mieltä. (Kuvio 23.)

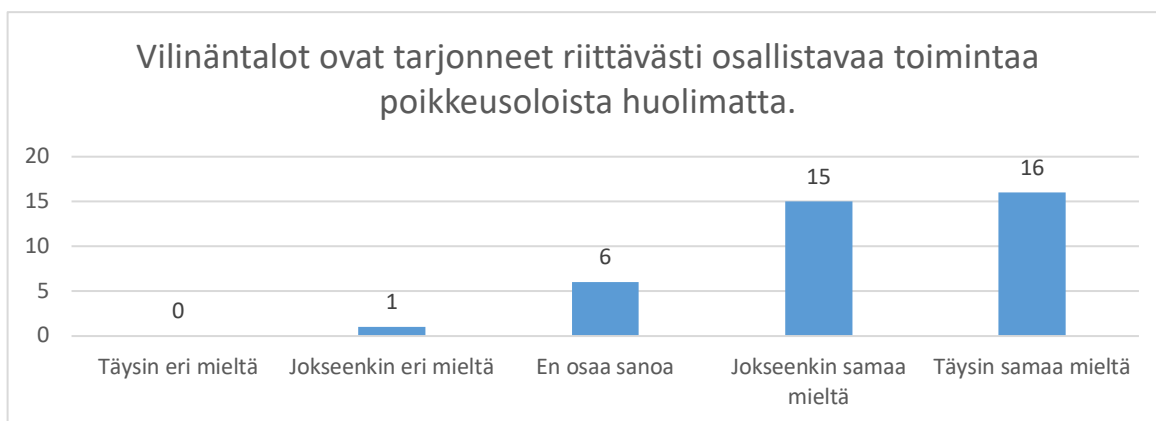
Kuvio 23. Poikkeusajan järjestelyt

Kuviosta 24 voidaan nähdä, että vastaajien mukaan poikkeusjärjestelyistä oli tiedotettu tarpeeksi. Yhdeksän vastaajaa oli jokseenkin samaa mieltä ja 28 vastaajaa täysin samaa mieltä väittämästä *Viestintä poikkeusajan järjestelyistä on ollut riittävää*. Yksi vastaaja ei osannut sanoa mielipidettään asiasta.

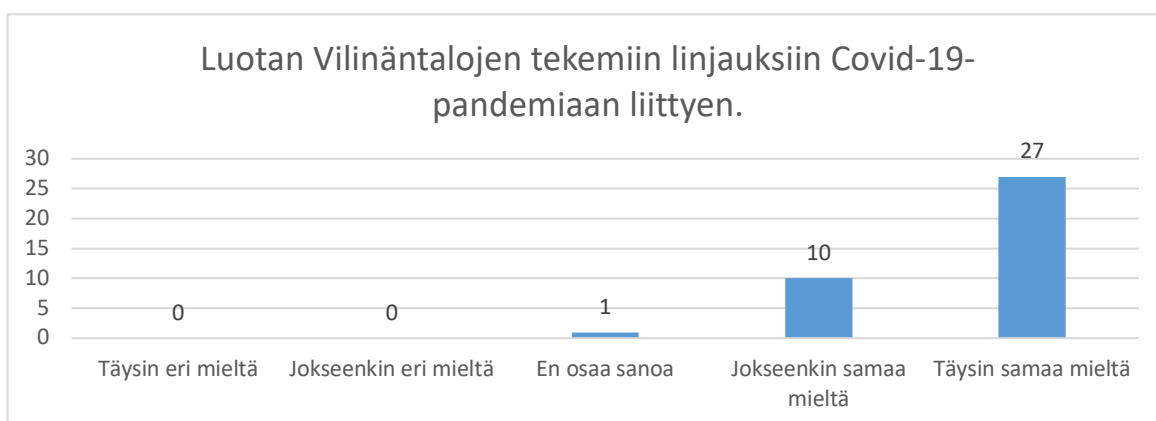
Kuvio 24. Viestinä poikkeusaikana

Väittämän *Vilinäntalot ovat tarjonneet riittävästi osallistavaa toimintaa poikkeusoloista huolimatta* vastaukset jakaantuivat lähes koko asteikolle. 16 vastaajaa ilmoitti olevansa täysin samaa mieltä ja 15 jokseenkin samaa mieltä väittämästä. 6 vastaajaa oli valinnut vaihtoehdon *En osaa sanoa* ja yksi vastasi olevansa väittämästä jokseenkin eri mieltä. (Kuvio 25.)

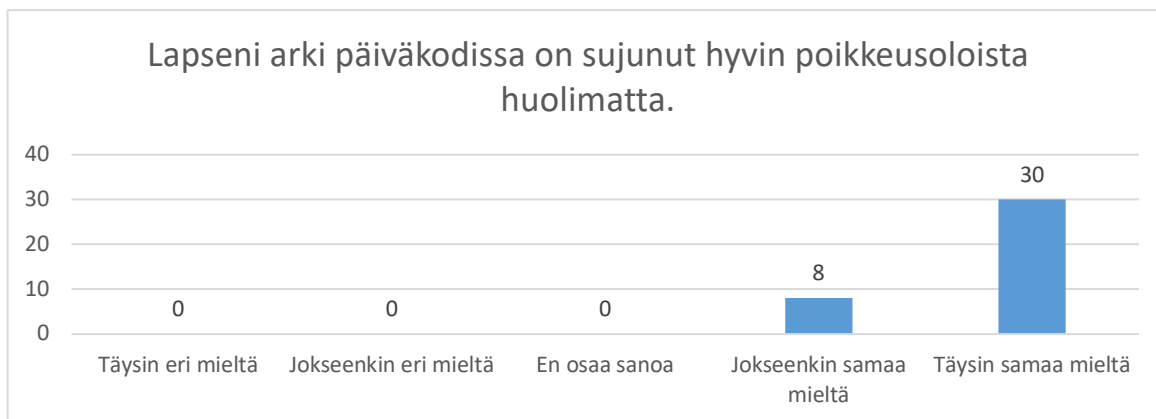
Kuvio 25. Osallistava toiminta poikkeusaikana

Väittämästä *Luotan Vilinäntalojen tekemiin linjauksiin Covid-19-pandemiaan liittyen* täysin samaa mieltä oli 27 vastaajaa ja jokseenkin samaa mieltä 10 vastaajaa. *En osaa sanoa* -vaihtoehdon oli valinnut yksi vastaaja. (Kuvio 26.)

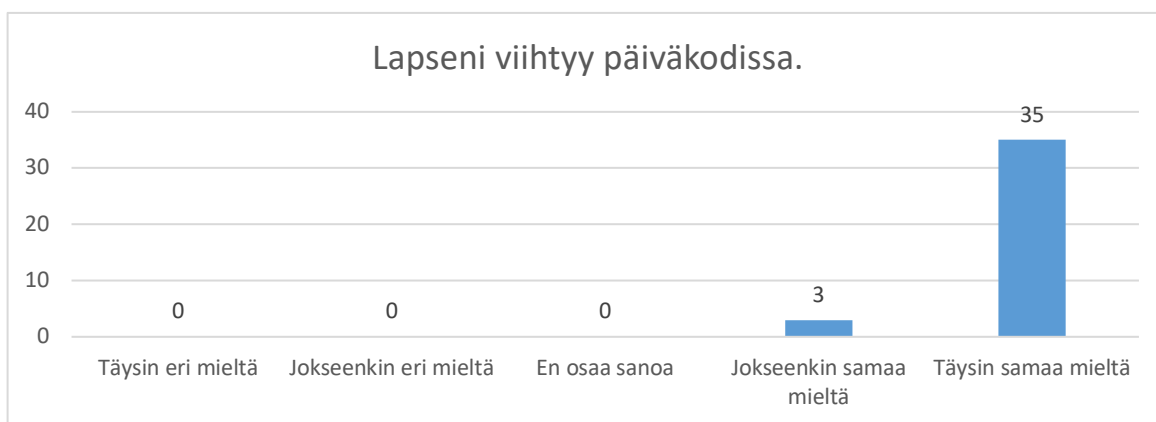
Kuvio 26. Luottamus Vilinäntalojen Covid-19 -linjauksiin

Kuvio 27 kuvaa vanhempien mielipiteitä lapsen päiväkotiarjen sujumisesta poikkeusolojen aikana. 30 vastaajaa oli täysin samaa mieltä ja 8 vastaajaa jokseenkin samaa mieltä väittämästä *Lapseni arki päiväkodissa on sujunut hyvin poikkeusoloista huolimatta*.

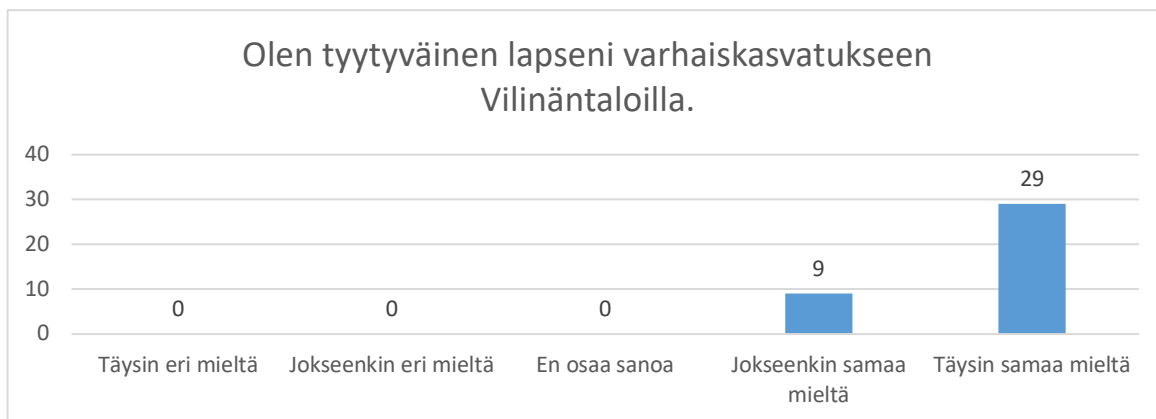
Kuvio 27. Lapsen päiväkotiarkea poikkeusaikana

Kyselyn kaksi viimeistä väittämää liittyivät laadun vaikuttavuustekijöistä asiakkaiden tyytyväisyyteen ja lapsen myönteisiin kokemuksiin. *Lapseni viihtyy päiväkodissa* -väittämästä, vastaajat olivat hyvin yksimielisiä, sillä 35 vastaajaa ilmoitti olevansa väittämästä täysin samaa mieltä. 3 vastaajaa valitsi vaihtoehdon *Jokseenkin samaa mieltä*. (Kuvio 28.)

Kuvio 28. Lapsen Viihtyminen päiväkodissa

Kuvio 29 osoittaa, että viimeisestä väittämästä *Olen tyytyväinen lapseni varhaiskasvatukseen Vilinäntaloilla*, vanhemmat olivat myös melko yksimielisiä. Vastaajista 29 ilmoitti olevansa täysin samaa mieltä ja 9 jokseenkin samaa mieltä väittämästä.

Kuvio 29. Vanhempien tyytyväisyys varhaiskasvatukseen

Laadun vaikuttavuustekijät ja poikkeusajan järjestelyt vastaajien mukaan

Tarkasteltaessa vastauksia havaitaan, että vastaajat olivat tyytyväisiä varhaiskasvatuksen laatuun vaikuttavuustekijöiden osalta. Vastausten mukaan vanhemmat kokivat lähes poikkeuksetta lastensa viihtyvän päiväkodissa. Myös yleinen suhtautuminen lapsen varhaiskasvatukseen oli vastausten mukaan positiivista.

Poikkeusajan järjestelyjä koskevien väittämien vastaukset painottuivat Likertin asteikon myös arvoille neljä ja viisi. Vastausten perusteella voidaan todeta vastaajien kokeneen poikkeusajan järjestelyt enimmäkseen onnistuneina, kahta yksittäistä vastausta lukuun ottamatta. Eniten vastaukset jakautuivat osallistavan toiminnan riittävyttä koskevan väittämän kohdalla.

7 Pohdinta ja johtopäätökset

7.1 Tutkimuksen tulosten tarkastelua

Varhaiskasvatuksen laadun välillisesti ohjaavat tekijät

Opinnäytetyössä laatua välillisesti ohjaavien tekijöiden osalta mitattiin väittämällä, jotka liittyivät kodin ja päiväkodin väliseen vuorovaikutukseen ja luottamukseen, perheen yksilöllisten toiveiden huomioimiseen ja perheen arvostamiseen. Myös tiedottamiseen, henkilöstön ammattitaitoon sekä vanhempien osallistumismahdollisuuteen liittyneet väittämät olivat osa laadun välillisesti ohjaavien tekijöiden arviointia.

Yhteistyö vanhempien ja huoltajien välillä on tärkeä osa laadukasta varhaiskasvatusta. Vuorovaikutus ja molempien osapuolten aktiivisuus luovat pohjan luottamukselliselle yhteistyölle. Yhteistyön muodot vaihtelevat päivittäisistä kohtaamisista harvemmin pidettäviin tapahtumiin ja varhaiskasvatuskeskusteluihin. Suomen Vanhempainliiton ja Förbundet Hem och Skolan toteuttamalla Päiväkotibarometri 2019 -kyselyllä haluttiin saada tietoa vanhempien ajatuksista varhaiskasvatusta kohtaan. Kyselyyn vastanneista vanhemmista yli puolet oli sitä mieltä, että päiväkodin henkilöstöllä on aikaa kohdata vanhemmat lapsen hakutilanteissa. (Suomen Vanhempainliitto & Förbundet Hem och Skola 2019, 10–12.)

Myös opinnäytetyön tutkimuksessa saatiin positiivisia tuloksia päivittäisistä kohtaamisista vanhempien ja päiväkodin henkilöstön välillä. Kaikki vastaajat yhtä lukuun ottamatta olivat joko jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että henkilöstöllä on aikaa keskustelulle lapsen haku- tai tuontitilanteissa. Yksi vastaaja oli valinnut vaihtoehdon *En osaa sanoa*, minkä voidaan ajatella johtuvan vastaajan riittämättömästä tiedosta asiaan liittyen tai siitä, että hänen kokemuksensa päivittäisistä kohtaamisista ovat vaihtelevia. Tulosta voidaan kuitenkin pitää laadun kannalta erittäin hyvänä.

Huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön tavoitteena on luottamuksellisen ilmapiirin rakentaminen henkilöstön ja vanhempien väliselle vuorovaikutukselle. Päivittäiset keskustelut lapsen arkeen liittyvistä asioista luovat pohjan luottamukselle, jonka avulla syntyy päiväkodin ja kodin välinen yhteinen ymmärrys lapsesta. (Kaskela & Kekkonen 2006, 36.)

Opinnäytetyön tutkimustulosten mukaan kyselyyn vastanneet vanhemmat kokivat lähes poikkeuksetta, että heidän toiveitaan lapsen hoitoon liittyen kuunnellaan ja myös toteutetaan käytännössä. Kaikki vastaajat kertoivat myös luottavansa päiväkodin henkilöstöön. Vanhempien toiveiden kuuntelun ja luottamuksellisen kasvatusyhteistyön välillä voidaan nähdä yhteys, sillä kuten Kaskela ja Kekkonen (2006, 36) toteavat, luottamuksen muodostumista päiväkodin ja huoltajien välille tukee huoltajien vaikutusmahdollisuus lapsen hoitoa

ja kasvatusta koskeviin asioihin. Vanhempien mahdollisuus vaikuttaa taataan huomioimalla vanhempien yksilölliset ajatukset, toiveet ja käsitykset lapsen kasvatuksesta (Kaskela & Kekkonen 2006, 36).

Tutkimuksen tuloksista ilmeni, että kyselyyn vastanneet vanhemmat kokivat päiväkodin arvostavan ja kuuntelevan heitä. Kaskelan ja Kekkosen (2006, 34) mukaan arvostava suhtautuminen heijastuu ajatuksiin ja sen myötä myös tekoihin. Kunnioituksesta ja arvostuksesta viestivä positiivinen ja avoin ilmapiiri on mahdollista saavuttaa kuuntelemalla toista. Kuunteleminen on avain toisen ymmärtämiseen, hyväksymiseen sekä kunnioittamiseen.

Päiväkotibarometrin vastaajista 43 % koki saavansa riittävästi tietoa lapsen hoitopäivästä usein. 23 % vastaajista puolestaan koki saavansa riittävästi tietoa lapsen hoitopäivästä joskus tai harvoin. (Suomen Vanhempainliitto & Förbundet Hem och Skola 2019, 10–12.) Opin- näytetyön tutkimustulokset eroavat jonkin verran Päiväkotibarometrin vastaavista, sillä tutkimukseen vastanneet vanhemmat kokivat saavansa tarpeeksi tietoa lapsen päiväkotipäivästä. Opin- näytetyön tulosten mukaan myös päiväkodin ajankohtaisista asioista tiedotettiin vanhempia riittävästi. Vanhempien tiedottaminen on osa pedagogista dokumentointia ja tärkeä osa päiväkotitoiminnan näkyvyyttä ja sen myötä myös vanhempien osallisuutta (Jukka 2021, 12–13). Tutkimuksen mukaan vanhemmat kokivat mahdollisuutensa osallistua päiväkodin toiminnan suunnitteluun hyviksi. Tulosten pohjalta voidaan todeta, että vanhempien osallisuuden mahdollistaminen tiedottamisen sekä muun huoltajien kanssa tehtävän yhteistyön kautta toteutuu Vilinätaloilla kiitettävästi.

Tiedottamisen riittävyyttä arvioitiin myös Kronqvistin ja Jokimiehen (2008) tutkimuksessa. Tulosten mukaan kyselyyn vastanneista päiväkodissa olevien lasten vanhemmista 77 % koki saavansa riittävästi tietoa hoitopäivän aikaisista tapahtumista. Riittämättömästi tietoa koki saavansa hieman yli 22 % saman ryhmän vastaajista. Vanhempien erilaiset odotukset ja toiveet heijastuvat tiedottamisen koettuun riittävyyteen. Tutkimuksesta saadun tiedon perusteella vanhemmat kokivat päivähoidon ja kodin välisen yhteistyön pääosin toimivaksi. (Kronqvist & Jokimies 2008, 30–32.) Myös valtaosa Päiväkotibarometri 2019 -kyselyyn vastanneista vanhemmista kertoi viestinnän ja yhteistyön päiväkodin kanssa olevan toimivaa (Suomen Vanhempainliitto & Förbundet Hem och Skola 2019, 6).

Tutkimuksessa selvitettiin myös vanhempien näkemystä henkilöstön ammattitaidosta. Varhaiskasvatushenkilöstön ammattitaidon perusta koostuu lapsen kehitykseen ja kasvuun liittyvien ilmiöiden ja prosessien hallinnasta. Ollessaan tietoinen lapsen kehityksen säännönmukaisuuksista, kasvattaja ymmärtää lapsen ikävaiheisiin liittyvää kehitystä ja havaitsee lasten yksilöllisiä eroja. Varhaispedagogiikan tuntemus auttaa kasvattajaa arvioimaan

yksittäisestä lapsesta tekemiään havaintoja suhteessa muihin saman ikäisiin. (Hujala ym. 2007, 71.)

Kronqvistin ja Jokimiehen (2008, 23–24) tutkimuksen mukaan vanhemmat kokivat päivä-hoidon henkilöstön olevan ammattitaitoista. Myös opinnäytetyön tutkimustulosten mukaan vanhemmat pitivät päiväkodin henkilöstöä ammattitaitoisena. Tutkimustulosta tukee Päivä-kotibarometrista saatu tulos, jonka mukaan yli 90 % kyselyn vastaajista ajatteli henkilöstön olevan pätevää (Suomen Vanhempainliitto & Förbundet Hem och Skola 2019, 6). Ahonen (2017, 87) nostaa esiin myös temperamentti- ja sosio-emotionaalisiin taitoihin liittyvän tietämyksen merkityksen varhaiskasvatuksessa. Aiheen asiantuntemuksesta on apua, kun mietitään, miten tuetaan lapsen yksilöllistä tapaa olla vuorovaikutuksessa sekä yhteisön jäsenenä.

Kaiken kaikkiaan tutkimustulokset laadun välillisesti ohjaavien tekijöiden osalta olivat hyviä. Tulosten mukaan yhteistyö kodin ja päiväkodin välillä on toimivaa ja perheitä arvostetaan oman lapsensa asiantuntijoina. Päiväkodin henkilöstö koetaan ammattitaitoiseksi ja tiedot-taminen lapsen ja päiväkodin asioista on riittävää. Henkilöstöllä on myös tulosten mukaan aikaa kohdata vanhemmat lapsen haku- ja tuontitilanteissa.

Varhaiskasvatuksen laadun puitetekijät

Varhaiskasvatuksen laadun puitetekijät muodostuvat ihmissuhteiden pysyvyydestä, fyysi-sestä ja psyykkisestä turvallisuudesta sekä tilojen toimivuudesta (Hujala ym. 2020, 331). Puitetekijöiden osalta laatua mitattiin opinnäytetyössä väittämillä, jotka liittyivät henkilöstön tuttuuteen ja riittävään määrään, lapsiryhmän koostumukseen, päiväkodin sisä- ja ulkotiloi-hin sekä leikkiympäristöihin ja -välineisiin.

Lapsiryhmän koko sekä aikuisten ja lasten välinen suhdeluku on yhteydessä laatuun var-haiskasvatusympäristössä. Varhaiskasvatusympäristön laatu puolestaan on merkittävä te-kijä lasten kehityksen ja oppimisen edistämisessä. (Karila 2016, 26.) Opinnäytetyön tutki-mustulosten mukaan vanhemmat kokivat, että lasten määrä päiväkotiryhmässä on sopiva. Neljä vastaajaa ei osannut sanoa mielipidettään asiasta. Tämä voi johtua siitä, ettei vastaa-jilla ole ollut tietoa päiväkotiryhmän lapsimäärästä, jolloin kannan ottaminen asiaan oli han-kalaa.

Myös päiväkotiryhmässä olevien aikuisten määrä koettiin vastausten mukaan riittäväksi. Kolme vastaajaa ei osannut sanoa mitä mieltä he ovat henkilöstön riittävyyydestä. Tätä voi-daan selittää sillä, ettei vastaajilla ole ollut tietoa varhaiskasvatuksen suhdeluista ja siitä mikä määrä henkilöstöä tarvitaan tietyn kokoiseen lapsiryhmään. Voi myös olla, että henki-löstön määrä lapsiryhmässä on vastaajien mielestä ollut toisinaan riittävä ja toisinaan ei.

Tutkimustuloksista kävi ilmi, että vanhemmat pitivät päiväkodin henkilöstöä tuttuna ja turvallisenä eli henkilöstön pysyvyys koettiin hyväksi. Tulos on varhaiskasvatuksen laadun osalta merkityksellinen, sillä hoitosuhteen pysyvyydellä on tutkitusti positiivisia vaikutuksia lapsen sosioemotionaaliseen kehitykseen, kun taas muutosten on todettu lisäävän käyttäytymisen ongelmia sekä vaikeutta sosiaalisissa taidoissa myöhemmin kouluiässä (Kronqvist & Jokimies 2008, 14).

Opinnäytetyön tulokset poikkesivat Kronqvistin ja Jokimiehen (2008, 23–24) tutkimustuloksista, joiden mukaan vastaajat kokivat henkilöstön määrän riittämättömäksi. Hieman alle puolet kaikista Kronqvistin ja Jokimiehen kyselyyn vastanneista ilmoitti olevansa eri mieltä tai täysin eri mieltä väittämästä *Henkilöstöä on riittävästi*. Henkilöstön määrä koettiin riittämättömäksi erityisesti päiväkodissa olevien lasten vanhempien keskuudessa. Myös Päiväkotibarometri 2019 -kysely antoi saman suuntaisia tuloksia, sillä vastaajista 20 % oli erittäin tai melko tyytymättömiä henkilöstön määrään (Suomen Vanhempainliitto & Förbundet Hem och Skola 2019, 6).

Kronqvistin ja Jokimiehen (2008, 26–27) tutkimuksessa vastaajat arvioivat myös varhaiskasvatusympäristöä, kuten toimintaan tarkoitettuja sisä- ja ulkotiloja sekä lasten leikkiä, liikumista ja muita toiminnan sisältöön liittyviä asioita. Yleisesti ottaen vastauksista ilmeni vanhempien tyytyväisyys varhaiskasvatusympäristöön, lukuun ottamatta ulkotilojen turvallisuutta ja asianmukaisuutta koskevaa väitettä. Päiväkodissa varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten vanhemmista 26 % oli eri mieltä väittämästä *Toimintaan suunnitellut ulkotilat ovat asianmukaisia ja turvallisia*. Opinnäytetyön tutkimustulokset olivat osittain saman suuntaisia. Valtaosa vastaajista oli jokseenkin tai täysin samaa mieltä siitä, että päiväkodin leikkiympäristöt ja -välineet ovat monipuolisia ja turvallisia. Samoin selvä enemmistö vastaajista oli sitä mieltä, että päiväkodin sisä- ja ulkotilat mahdollistavat luovan liikkeen ja leikin.

Tutkimustulosten perusteella vanhemmat ovat tyytyväisiä varhaiskasvatuksen puitetekijöiden laatuun Vilinäntaloilla. Selkeitä kehittämiskohteita ei nouse tuloksista esiin.

Varhaiskasvatuksen laadun prosessitekijät

Laadun prosessitekijät koostuvat aikuisen ja lapsen välisestä vuorovaikutuksesta, lasten keskinäisestä vuorovaikutuksesta, lapsilähtöisyydestä sekä lasten osallisuudesta (Hujala ym. 2020, 331). Prosessitekijöiden laatua mitattiin väittämillä, jotka liittyivät päiväkotiryhmän yhteishenkeen ja ilmapiiriin, lapsen kaverisuhteisiin ja mielenkiinnonkohteiden huomioimiseen sekä toiminnan arvopohjaan.

Tutkimustulosten mukaan kyselyyn vastanneet vanhemmat olivat melko tyytyväisiä varhaiskasvatuksen laatuun sen prosessitekijöiden osalta. Päiväkotiryhmän yhteishengen koettiin olevan hyvä. Lisäksi kaikki vastaajat olivat sitä mieltä, että heidän lapsellaan on päiväkodissa kavereita. Tulosta voidaan pitää laadun kannalta tärkeänä, sillä kuten Ikonen (2006, 147–153, 164) toteaa, lasten keskinäiset suhteet muodostavat keskeisen osan varhaiskasvatuksen kokonaisuudessa. Lasten välisessä vuorovaikutuksessa harjoitellaan tärkeitä elämisen taitoja kuten yhteistyötä ongelmatilanteissa, toisten seuraamista ja johtamista. Ystävyyssuhteiden myötä lapsi kokee yhteenkuuluvuutta ja tuntee olevansa osa ryhmää. Ollessaan osa ryhmää ja yhteisöä, lapsi saa myös kokea osallisuutta.

Lapsen osallistumisen sekä vaikuttamisen taitojen kehittäminen tapahtuu kuuntelemalla lapsen aloitteita ja vastaamalla niihin. Myös lapsen arvostava kohtaaminen tukee näiden taitojen kehittymistä. (Opetushallitus 2018, 26–27.) Tutkimustulosten mukaan kaikilla vastaajilla ei ollut selkeää käsitystä siitä, huomioidaanko lapsen mielenkiinnon kohteet ryhmän toiminnan suunnittelussa. Tämä saattaa johtua siitä, ettei vanhemmilla ole tietoa ryhmän toiminnan sisällöstä tai sen suunnittelusta. Laadun prosessitekijöiden osalta tulosta voidaan pitää ainoana selkeästi muista tuloksista poikkeavana.

Varhaiskasvatuksen laadun vaikuttavuustekijät

Varhaiskasvatuksen laatu vaikuttavuustekijöitä tarkasteltuna on tutkimustulosten mukaan hyvä. Se, että vanhemmat osoittavat olevansa tyytyväisiä lapsensa varhaiskasvatuksen laatuun kokonaisuutena, kertoo siitä, että laatu toteutuu myös sen osatekijöissä. Lecklin (2006, 105–106) toteaa, että toiminnan kehittämisen kannalta on tärkeää selvittää asiakkaiden tyytyväisyyttä monipuolisesti, huomioiden toiminnan tai tuotteen eri osa-alueet. Asiakkailta saatavan palautteen lisäksi on hyödyllistä kartoittaa tyytyväisyyttä säännöllisesti erillisillä tutkimuksilla.

Tutkimuksessa kaikki vastaajat arvioivat lapsensa viihtyvän päiväkodissa. Lasten viihtymiseen päiväkodissa vaikuttaa moni asia, mutta karkeasti sen voidaan sanoa koostuvan prosessitekijöiden toimivuudesta ja laadusta. Kun varhaiskasvatusprosessi on laadultaan hyvä, lapset kokevat tyytyväisyyttä ja onnellisuutta. (Hujala ym. 2007, 167.)

Opinnäytetyössä vaikuttavuustekijöistä saadut tutkimustulokset ovat linjassa laadun muista osa-alueista saatujen tulosten kanssa. Kokonaisuudessaan voidaan todeta, että vanhemmat ovat tyytyväisiä varhaiskasvatuksen laatuun Vilinäntaloilla.

Covid-19-pandemiasta aiheutuneet poikkeusjärjestelyt

Tutkimustulosten mukaan poikkeusajan järjestelyt Vilinäntaloilla ja niihin liittyvä tiedottaminen on koettu onnistuneeksi ja toimivaksi. Tiedottaminen on ollut riittävää ja Vilinäntalojen

tekemiin linjauksiin on luotettu. Luottamus voidaan nähdä osoituksena onnistuneesta ja hyvin toteutetusta yhteistyöstä päiväkodin ja perheiden välillä.

Perheiden yksilölliset toiveet ja odotukset poikkeusajan järjestelyistä ovat saattaneet erota toteutuneista. Tämä saattaa osaltaan selittää yksittäisiä vastauksia, jotka viittaavat vastaajien tyytymättömyyteen.

7.2 Eettisyys ja luotettavuus

Opinnäytetyöprosessissa noudatettiin tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohjetta ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen periaatteista. Periaatteiden tarkoituksena on suojella sekä tutkijoita että tutkimuksen kohteena olevia henkilöitä. Perustuslaissa määritellyt oikeudet ja niiden noudattaminen ovat osa yleisiä tutkimuseettisiä ohjeita. Näitä ihmisen perusoikeuksia ovat muun muassa oikeus yksityisyyteen, sananvapaus sekä uskonnonvapaus. Tutkimus tulee toteuttaa kulttuuriperintöä sekä luontoa kunnioitten sekä tavalla, joka ei aiheuta haittaa tutkimuksen kohteena oleville henkilöille tai yhteisöille. Myös Talentia ry:n (2017) julkaisemat sosiaalialan ammattihenkilön eettiset ohjeet viitoittivat tutkimuksen eettistä toteutusta. Lisäksi opinnäytetyössä noudatettiin hyvän tieteellisen käytännön ohjeita, joiden mukaan toimiminen tarkoittaa rehellisyyttä, huolellisuutta ja tarkkuutta. (TENK 2019, 5–6.)

Ennen tutkimuksen aloittamista, toimeksiantajan kanssa laadittiin yhteistyösopimus. Sopimuksella tehtiin näkyväksi molempien osapuolten vastuut ja velvollisuudet. Toimeksiantajalta haettiin myös tutkimuslupaa, josta ilmeni työn tarkoitus, tavoite sekä tutkimuksen suunniteltu aikataulu.

Kyselylomakkeen muotoiluun käytettiin runsaasti aikaa. Lomakkeen ymmärrettävyys pyrittiin varmistamaan operationalisoimalla käsitteitä sellaiseen muotoon, jotka vastaajan olisi helppo ymmärtää ilman varhaiskasvatusalan tuntemusta. Väittämät pyrittiin laittamaan sellaiseen muotoon, ettei vastaajalle jää epäselväksi mihin asiaan hänen halutaan vastaavan. Lomake myös testattiin kahteen kertaan ja testauksista saadun palautteen perusteella lomakkeeseen tehtiin muutoksia. Kyselylomake pyrittiin tekemään myös visuaalisesti toimivaksi, sillä lomakkeen ulkonäkö vaikuttaa vastaajan päätökseen osallistua tai olla osallistumatta kyselyyn (Heikkilä 2014, 46).

Kyselylomakkeen heikkoutena voidaan nähdä asteikkotyyppiset kysymykset, sillä niihin vastaaminen ei vaadi suurta harkintaa. Kysymystyyppin ongelmana on myös se, ettei vastaaja välttämättä löydä asteikosta itselleen sopivaa vaihtoehtoa. Samalla myös vaihtoehto *En osaa sanoa* voi tuntua vastaajasta helpolta vastaukselta ja vastaajan todellinen mielipide voi jäädä pimentoon. (Heikkilä 2014, 49.)

Tutkittavilla henkilöillä oli mahdollisuus keskeyttää tutkimukseen osallistuminen tai perua suostumuksensa missä tutkimuksen vaiheessa tahansa. Tutkimuksen kohteilla oli tieto tutkimukseen osallistumisesta sekä tutkimuksen tavoitteesta ja sisällöstä. Saatekirjeessä kerrottiin, että tutkimukseen osallistuminen on vapaaehtoista, ilman kielteisten seuraamusten pelkoa tai pakon tunnetta.

Yksityisyyden suojaaminen ja henkilötietojen asianmukainen käsittely on keskeinen osa ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettisiä periaatteita (TENK 2019, 7–8, 12–13). Opinnäytetyössä ei kerätty henkilö- tai muita taustatietoja, joista vastaus olisi voitu jäljittää takaisin vastaajaan. Tästä ilmoitettiin myös tutkimuksen saatekirjeessä. Riskiä vastaajien henkilöllisyyden paljastumisesta ei opinnäytetyöprosessissa ollut. Kyselyn vastaukset saatiin suoraan sähköisessä muodossa, joten riski niiden häviämisestä oli hyvin pieni. Koko tutkimusaineisto oli opinnäytetyöprosessin ajan tallennettu salasanan taakse, joten ulkopuoliset eivät päässeet tarkastelemaan saapuneita vastauksia.

Määrällisen tutkimuksen yhteydessä validiteetilla tarkoitetaan sitä, että tutkimus on kohdistunut siihen asiaan tai ilmiöön mitä on luvattu. Luotettavuus muodostuu tieteellisen tutkimuksen vaatimusten noudattamisesta sekä tutkimuksen toteutuksen ja tulosten arvioinnista. Reliabiliteetista puhuttaessa tarkoitetaan tutkimustulosten toistettavuutta. Käsitteet liittyvät nimenomaan määrällisen tutkimuksen alaan. (Tuomi & Sarajärvi 2018, 140.) Opinnäytetyössä tutkittiin luvattua asiaa eli vanhempien mielipiteitä varhaiskasvatuksen laadusta. Tutkimustulokset kertovat kuitenkin vain tämänhetkisestä tilanteesta, joten niiden toistettavuudesta ei voida olla varmoja. Jos tutkimus uusittaisiin, vastaukset saattaisivat poiketa joltain osin tällä kertaa saaduista.

7.3 Johtopäätökset ja jatkokehittäminen

Tutkimuksen tarkoituksena oli kartoittaa ja kuvailla Vilinäntalojen tarjoaman varhaiskasvatuksen laatua huoltajien näkökulmasta. Tarkoituksena oli lisäksi tuottaa tietoa Vilinäntalojen varhaiskasvatuksen laadusta, jotta esiin nousevien kehitystarpeiden pohjalta yritys voisi kehittää toimintaansa vastaamaan entistä paremmin asiakkaiden tarpeisiin.

Tavoitteena oli määrällisen tutkimuksen avulla selvittää, millainen on varhaiskasvatuksen laatu Vilinäntaloilla vanhempien kokemana. Tavoitteena oli myös saada tietoa huoltajien suhtautumisesta Covid-19-pandemiasta aiheutuneiden poikkeusolojen järjestelyihin Vilinäntaloilla.

Tutkimus antaa kuvan Vilinäntalojen asiakkaina olevien vanhempien näkökulmasta varhaiskasvatuksen laatuun. Tutkimuksessa tarkasteltiin varhaiskasvatuksen laatua sen osatekijöiden kautta. Näin onnistuttiin saamaan kokonaiskuva Vilinäntalojen tarjoaman

varhaiskasvatuksen laadun tämänhetkisestä tilasta. Tutkimustulosten mukaan vanhemmat ovat tyytyväisiä varhaiskasvatuksen laatuun kokonaisuutena sekä kaikkiin sen osatekijöihin. Myös Covid-19-pandemian aiheuttamat poikkeusjärjestelyt oli vanhempien mukaan toteutettu hyvin ja tiedotus aiheeseen liittyen oli ollut riittävää.

Varhaiskasvatuksen tavoitteena on tukea lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia. Se tarkoittaa muun muassa toimimista yhteistyössä vanhempien kanssa lapsen parhaaksi sekä lapsen vaikuttamis- ja osallistumismahdollisuuksien edistämistä. Lapsen hyvinvoinnin tukemista on myös terveellinen, turvallinen ja pedagogisesti mietitty toimintaympäristö, jossa lapsi saa leikkiä, liikkua, oppia ja saada onnistumisen kokemuksia. (Opetushallitus 2018, 16, 21.) Tutkimuksen tulosten perusteella voidaan arvioida, että varhaiskasvatus Vilinäntaloilla on laadukasta ja tukee lapsen kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä.

Vilinäntaloille, jossa perheiden kanssa tehtävä yhteistyö on tärkein osa toiminnan arvopohjaa, perheiltä saatu palaute on ensiarvoisen tärkeää. Tutkimuksesta saadut tulokset ovat rohkaisevia ja viestivät siitä, että varhaiskasvatuksen laatu on pystytty pitämään korkeana myös Covid-19-pandemian aikana. Tutkimukseen osallistumalla vanhemmat pääsivät osallistumaan Vilinäntalojen varhaiskasvatuksen laadun arviointiin. Osallistumisen kautta vanhemmat saivat äänensä kuuluviin ja mahdollisuuden vaikuttaa palveluntarjoajan toimintaan. Antamalla vanhemmille mahdollisuuden osallistumiseen ja vaikuttamiseen, edistettiin myös vanhempien osallisuutta varhaiskasvatuksessa.

Kun vanhemmat valitsevat lapselleen päiväkotipaikkaa, vaakakupissa painavat monet eri tekijät. Päiväkodin sijainti on eniten hoitopaikan valintaan vaikuttava asia. Seuraavaksi eniten painoarvoa vanhemmat antavat päiväkodin hyvälle ilmapiirille. Muita valintaan vaikuttavia seikkoja ovat muun muassa päiväkodin toiminnan monipuolisuus, päiväkodista kuullut hyvät arvostelut sekä päiväkodin fyysiset toimintaympäristöt. Myös se, että perheen muita lapsia hoidetaan tai on hoidettu tietyssä päiväkodissa, vaikuttaa vanhempien valintaan. (Suomen Vanhempainliitto & Förbundet Hem och Skola 2019, 4.) Varhaiskasvatusalalla kilpailu asiakkaista on kovaa ja joukosta erottumisesta on hyötyä. Tutkimustulokset varhaiskasvatuksen hyvästä laadusta auttavat tässä erottumisessa ja toimivat apuna yrityksen markkinoinnissa. Tutkimustuloksilla yritys voi tehdä toimintansa laadun näkyväksi mahdollisille uusille asiakkaille ja myös henkilöstölle itselleen.

Tutkimustuloksissa ei noussut esiin selkeitä kehityskohteita tai asioita, joiden suhteen vanhemmat kokivat tyytymättömyyttä. Ainut aineistosta jokseenkin erottunut tulos koski vanhempien näkemystä siitä, huomioidaanko toiminnan suunnittelussa lasten mielenkiinnon kohteet. Tuloksen valossa on aihetta tarkastella sekä kasvattajien toimintaa että pedagogista dokumentointia. On mahdollista, että lasten mielenkiinnon kohteet todella

huomioidaan toiminnan suunnittelussa, mutta tieto siitä ei ole välittynyt vanhemmille. Jos asia on näin, on syytä miettiä, voidaanko Vilinäntaloilla vielä entisestään lisätä toiminnan näkyvyyttä. Pedagogisessa dokumentoinnissa voitaisiin esimerkiksi hetkeksi keskittyä syvemmin toiminnan suunnittelun vaiheisiin, jolloin vanhempien tietoisuus asiasta lisääntyisi.

Vaikka Covid-19-pandemiaan liittyen tutkimuksesta saatiin hyviä tuloksia, voi toimeksiantaja hyödyntää tutkimuksen tuloksia saman tyyppisiin tilanteisiin varautumisessa, esimerkiksi tiedottamisen osalta. Vilinäntalot voi käyttää tutkimusta myös osana yrityksen laadunhallintaa ja halutessaan toistaa tutkimuksen kokonaan tai osittain. Opinnäytetyönä tehty tutkimus antoi varhaiskasvatuksen laadusta kattavan kuvan yhden yrityksen osalta, vanhempien näkökulmasta. Jotta varhaiskasvatuksen laadusta saataisiin mahdollisimman laaja käsitys, voisi Vilinäntalot suunnata seuraavan tutkimuksen esimerkiksi lapsille tai henkilöstölle. Lasten ollessa varhaiskasvatuksen keskiössä, olisi tärkeää kuulla myös heidän näkemyksensä varhaiskasvatuksen laadusta. Myös laadullisen tutkimusmenetelmän käyttäminen määrällisen sijaan, saattaisi antaa varhaiskasvatuksen laadusta entistä syvemmän ja perusteellisemmän käsityksen.

Opinnäytetyön tekeminen syvensi opiskelijan tuntemusta varhaiskasvatuksesta ja sen laadusta huomattavasti. Prosessin aikana saatua tietoa opiskelija voi hyödyntää omassa työssään varhaiskasvatuksen kentällä, huomioimalla laadun osatekijöitä aiempaa enemmän. Myös pedagogisen dokumentoinnin tärkeys osana laatua on asia, jonka opiskelija aikoo huomioida käytännön työssään.

Lähteet

Ahonen, L. 2017. Vasun käyttöopas. Jyväskylä: PS-kustannus.

Alila, K., Eskelinen, M., Estola, E., Kahiluoto, T., Kinon, J., Pekuri, H-M., Polvinen, M., Laaksonen, R. & Lamberg, K. 2014. Varhaiskasvatuksen historia, nykytila ja kehittämisen suuntalinjat. Tausta-aineisto varhaiskasvatusta koskevaa lainsäädäntöä valmistelevan työryhmän tueksi. Opetus- ja kulttuuriministeriön työryhmämuistioita ja selvityksiä 2014:12. Viitattu 27.4.2021. Saatavissa <https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75258/tr12.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Anttila, S. 2018. Kulkua kohti yhteisöllisyyttä. Vanhempien osallisuuden toteutuminen pirkanmaalaisessa päiväkodissa. Tampereen yliopisto: Pro Gradu -tutkielma. Viitattu 13.5.2021. Saatavissa <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/105196/1550493670.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Erka, S. 2021. Toiminnanjohtaja. Päiväkotiviilini Oy. Haastattelu 29.3.2021.

Heikkilä, T. 2014. Tilastollinen tutkimus. 9., uudistettu painos. Helsinki: Edita. Ladattava digitaalinen julkaisu.

Hujala, E., Fonsén, E. & Vlasov, J. 2020. Varhaiskasvatuksen laadunarviointi ja pedagogisen kehittäminen. Teoksessa Hujala, E. & Turja, L. (toim.) Varhaiskasvatuksen käsikirja. 5., uudistettu painos. Jyväskylä: PS-kustannus, 326–238.

Hujala, E., Puroila, A-M., Parrila, S. & Nivala, V. 2007. Päivähoidosta varhaiskasvatukseen. Vantaa: Edufin.

Ikonen, M. 2006. Lasten vuorovaikutus ja leikki yhteisöllisyyden rakentajana. Teoksessa Rasku-Puttonen, H. (toim.) Kasvatusvuorovaikutus. Tampere: Vastapaino, 149–165.

Isola, A-M., Kaartinen, H., Leemann, L., Lääperi, R., Schneider, T., Valtari, S. & Keto-Tokoi, A. 2017. Mitä osallisuus on? Osallisuuden viitekehystä rakentamassa. Viitattu 11.5.2021. Saatavissa https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/135356/URN_ISBN_978-952-302-917-0.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Jukka, M. 2021. Kasvatusyhteistyö varhaiskasvatuksessa. Kehittämisohjeet vanhempien osallisuuden tukemiseksi. LAB-ammattikorkeakoulu: Opinnäytetyö, YAMK. Viitattu 27.5.2021. Saatavissa <https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/495669/opinnäytetyömj.pdf?sequence=2&isAllowed=y>

Järvinen, K. & Mikkola, P. 2015. Oletko sä meidän kaa? Näkökulmia osallisuuteen ja yhteisöllisyyteen varhaiskasvatuksessa. Vantaa: Pedatieto.

Karila, K. 2006. Kasvatuskumppanuus vuorovaikutussuhteena. Teoksessa Rasku-Puttonen, H. (toim.) Kasvatusvuorovaikutus. Tampere: Vastapaino, 91–108.

Karila, K. 2016. Vaikuttava varhaiskasvatus. Tilannekatsaus toukokuu 2016. Viitattu 4.4.2021. Saatavissa https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/vaikuttava_varhaiskasvatus.pdf

Kaskela, M. & Kekkonen, M. 2006. Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta – Opa varhaiskasvatuksen kehittämiseen. Vaajakoski: Gummerus Kirjapaino Oy.

Kronqvist, E-L. & Jokimies, J. 2008. Vanhemmat varhaiskasvatuksen laadun arvioijina. Tuloksia Vaikuta vanhempi -selvityksestä. Helsinki: Valopaino Oy.

Lahden kaupunki. 2019. Lahden kaupungin varhaiskasvatussuunnitelma. Viitattu 13.5.2021. Saatavissa <https://www.lahti.fi/tiedostot/varhaiskasvatussuunnitelma/>

Lahti. Sivistystoimiala. Varhaiskasvatuksen tehtävä ja yleiset tavoitteet. Viitattu 5.4.2021. Saatavissa <https://peda.net/lahti/varhaiskasvatus/vasu2017/v2lk/viikot-48-49/vtjyt>

Lecklin, O. 2006. Laatu yrityksen menestystekijänä. 5., uudistettu painos. Helsinki: Talentum.

Lämsä, A-L. 2013. Verkosto vahvaksi. Toimiva vuorovaikutus perheiden kanssa. Jyväskylä: PS-kustannus.

Manning, M., Garvis, S., Fleming, C. & Wong, G. T. W. 2017. The relationship between teacher qualification and the quality of the early childhood education and care environment. Viitattu 27.5.2021. Saatavissa <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/epdf/10.4073/csr.2017.1>

Moss, P. 2016. Why can't we get beyond quality? Sage journals. Viitattu 27.5.2021. Saatavissa <https://journals-sagepub-com.ezproxy.saimia.fi/doi/10.1177/1463949115627895>

Mäntylä, T. 2014. Pienistä asioista yleisvaikutelmaan. Vanhempien arvioita päivähoitosta. Jyväskylän yliopisto: Pro Gradu -tutkielma. Viitattu 2.5.2021. Saatavissa <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/45093/URN:NBN:fi:ju%20u-201501151114.pdf?sequence=1>

Nummenmaa, A. 2004. Varhaiskasvatuksen laatu ja sen kehittäminen – yhteistä työtä ja jaettuja merkityksiä. Teoksessa Alila, K. (toim.) Varhaiskasvatuksen laatu on osaamista ja vuorovaikutusta. Varhaiskasvatuksen laadunhallinnan ja ohjauksen kehittämishankkeen julkaisu. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö, 81–88. Viitattu 27.4.2021. Saatavissa https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/72926/Julk_04_06.pdf?sequence

Opetushallitus. Mitä on varhaiskasvatus? Viitattu 4.4.2021. Saatavissa <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/mita-varhaiskasvatus>

Opetushallitus. 2016. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2016. Viitattu 5.4.2021. Saatavissa https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet_2016.pdf

Opetushallitus. 2018. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet 2018. Viitattu 3.4.2021. Saatavissa https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/varhaiskasvatussuunnitelman_perusteet.pdf

Opetus- ja kulttuuriministeriö. 2020a. Valtioneuvoston linjaukset varhaiskasvatuksen, esiopetuksen, perusopetuksen, lukio- ja ammatillisen koulutuksen, korkeakoulutuksen, vapaan sivistystyön sekä taiteen perusopetuksen järjestäjille koronavirustartuntojen leviämisen hidastamiseksi. Viitattu 18.5.2021. Saatavissa <https://valtioneuvosto.fi/-/1410845/valtioneuvoston-linjaukset-suosituksista-varhaiskasvatuksen-esiopetuksen-perusopetuksen-lukio-ja-ammattillisen-koulutuksen-korkeakoulutuksen-vapaan-sivist>

Opetus- ja kulttuuriministeriö 2020b. Hallitus päätti varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen rajoitteiden purkamisesta. Viitattu 18.5. 2021. Saatavissa <https://valtioneuvosto.fi/-/10616/hallitus-paatti-varhaiskasvatuksen-ja-perusopetuksen-rajoitteiden-purkamisesta>

Opetus- ja kulttuuriministeriö & Terveystieteiden tutkimuskeskus. 2020. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön ohje opetuksen ja varhaiskasvatuksen järjestäjille koronavirusepidemian aikana. Viitattu 18.5.2021. Saatavissa <https://valtioneuvosto.fi/documents/10616/22150002/Ohje+koulutuksen+jarjestajille+040520.pdf/>

Parrila, S. 2004. Laatu päivähoitoa koskevassa varhaiskasvatustutkimuksessa. Teoksessa Alila, K. (toim.) Varhaiskasvatuksen laatu on osaamista ja vuorovaikutusta. Varhaiskasvatuksen laadunhallinnan ja ohjauksen kehittämishankkeen julkaisu. Helsinki: Sosiaali- ja terveysministeriö, 69–80. Viitattu 27.4.2021. Saatavissa https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/72926/Julk_04_06.pdf?sequence=1&isAllow

Päiväkoti Vilinä Oy a. Toiminnan juuret. Viitattu 4.4.2021. Saatavissa <https://vilina.fi/toiminnan-juuret/>

Päiväkoti Vilinä Oy b. Varhaiskasvatussuunnitelma. Viitattu 4.4.2021. Saatavissa <http://vilina.fi/wp-content/uploads/2017/11/AARRE.pdf>

Repo, L., Paananen, M., Eskelinen, M., Mattila, V., Lerkkanen, M_K., Gammelgård, L., Ullvinen, J., Marjanen, J., Kivistö, A. & Hjelt, H. 2019. Varhaiskasvatuksen laatu arjessa.

Varhaiskasvatussuunnitelmien toteutuminen päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa. Viitattu 27.4.2021. Saatavissa https://karvi.fi/app/uploads/2019/09/KARVI_1519.pdf

Suomen Vanhempainliitto & Förbundet Hem och Skola. 2019. Kurahousupuheesta kohti aitoa osallisuutta. Päiväkotibarometri 2019. Päiväkotilasten vanhempien näkemyksiä osallisuudesta ja kodin ja päiväkodin yhteistyöstä. Viitattu 11.5.2021. Saatavissa https://vanhempainliitto.fi/wp-content/uploads/2020/02/Kurahousupuheesta-kohti-aitoa-osallisuutta-paivakotibarometri-2019_tekstiversio.pdf

Talentia ry. 2017. Arki, arvot ja etiikka. Sosiaalialan ammattihenkilön eettiset ohjeet. Viitattu 4.5.2021. Saatavissa <https://talentia.e-julkaisu.com/2017/eettiset-ohjeet/>

Tuomi, J. & Sarajärvi, A. 2018. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Uudistettu laitos. Helsinki: Tammi. Ladattava digitaalinen julkaisu.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta. 2019. Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden ennakoarviointi Suomessa. Viitattu 4.5.2021. Saatavissa https://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/EETTISET%20PERIAATTEET_TENKIN%20HYVÄK-SYMÄ%20LUONNOS_7.5..pdf

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 23.8.2018/753. Viitattu 2.5.2021. Saatavissa <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2018/20180753>

Valvira. 2014. Yksityisten sosiaalipalvelujen ja julkisten vanhuspalvelujen omavalvontasuunnitelman sisältöä, laatimista ja seuranta koskeva määräys. Dnro 3344/05.00.00.01/2014. Viitattu 4.5.2021. Saatavissa <https://www.finlex.fi/fi/viranomaiset/normi/562001/41771>

Varhaiskasvatustalaki 540/2018. Annettu Helsingissä 13.7.2018. Viitattu 4.4.2021. Saatavissa <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20180540#Pidp446952288>

Vilkka, H. 2021. Tutki ja mittaa. Määrällisen tutkimuksen perusteet. 5., päivitetty painos. Jyväskylä: PS-kustannus. Ladattava digitaalinen julkaisu.

Vlasov, J., Salminen, J., Repo, L., Karila, K., Kinnunen, S., Mattila, V., Nukarinen, T., Parrila, S. & Sulonen, H. 2018. Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset. Kansallinen koulutuksen arviointikeskus. Julkaisut 24:2018. Viitattu 27.4.2021. Saatavissa https://karvi.fi/app/uploads/2018/10/KARVI_2418.pdf

Vuorenmaa, M. 2016. Äitien ja isien osallisuus perheessä ja lasten palveluissa sekä osallisuuteen yhteydessä olevat tekijät. Tampereen yliopisto. Viitattu 11.5.2021. Saatavissa <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/98335/978-952-03-0019-7.pdf?sequence=1>

Liite 1. Kyselylomake

Vilinäntalojen asiakastyytyväisyyskysely

Vastaa kyselyyn valitsemalla näkemystäsi parhaiten kuvaava vaihtoehto.

ARVIOINTIASTEIKKO

- 1 - TÄYSIN ERI MIELTÄ
- 2 - JOKSEENKIN ERI MIELTÄ
- 3 - EN OSAA SANOA
- 4 - JOKSEENKIN SAMAA MIELTÄ
- 5 - TÄYSIN SAMAA MIELTÄ

YHTEISTYÖ KODIN JA PÄIVÄKODIN VÄLILLÄ

1. Voin jättää lapseni turvallisiin mielin hoitoon, sillä luotan päiväkodin aikuisiin.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

2. Vuorovaikutus päiväkodin kanssa on avointa ja sujuvaa.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

3. Päiväkoti arvostaa ja kuuntelee meitä perheenä.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

4. Toiveitani lapseni hoitoon liittyen kuunnellaan ja hoito toteutetaan niiden mukaisesti (esim. päivälepo, ruokailu).

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

5. Henkilökunnalla on aikaa keskustelulle lapsen tuonti- ja/tai hakutilanteissa.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

6. Voin kääntyä päiväkodin henkilökunnan puoleen myös lapsen kasvatukseen liittyvissä asioissa.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

7. Päiväkodin henkilökunta on ammattitaitoista.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

8. Saan riittävästi tietoa lapseni hoitopäivien sisällöstä.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

9. Saan riittävästi tietoa päiväkodin ajankohtaisista asioista (esim. sijaiset, harjoittelijat, tapahtumat).

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

10. Minulla on mahdollisuus osallistua päiväkodin toiminnan suunnitteluun (esim. vasukeskustelun kautta, kommentoimalla suunnitelmia tai antamalla palautetta).

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

VARHAISKASVATUSYMPÄRISTÖ

11. Aamuisin päiväkodilla on vastassa tuttu ja turvallinen aikuinen.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

12. Lapseni päiväkotiryhmässä on riittävästi aikuisia.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

13. Lapseni päiväkotiryhmässä on sopiva määrä lapsia.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

14. Päiväkodin sisä- ja ulkotilat mahdollistavat luovan liikkeen ja leikin.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

15. Päiväkodin leikkiympäristöt ja -välineet ovat monipuolisia ja turvallisia.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

PÄIVÄKOTIRYHMÄN ILMAPIIRI JA VUOROVAIKUTUS

16. Päiväkodin kasvatusilmapiiiri on positiivinen ja kannustava.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

17. Lapseni päiväkotiryhmässä on hyvä yhteishenki.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

18. Lapsellani on päiväkodissa kavereita.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

19. Lapseni mielenkiinnon kohteet huomioidaan ryhmän toiminnan suunnittelussa.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

20. Päiväkodin toiminta on Viliäntalojen arvojen mukaista.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

YLEINEN TYYTYVÄISYYS JA POIKKEUSAJAN JÄRJESTELYT

21. Olen tyytyväinen viime kevään/syksyn poikkeusajan järjestelyihin.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

22. Viestintä poikkeusajan järjestelyistä on ollut riittävää.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

23. Vilinäntalot ovat tarjonneet riittävästi osallistavaa toimintaa poikkeusoloista huolimatta.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

24. Luotan Vilinäntalojen tekemiin linjauksiin Covid-19-pandemiaan liittyen.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

25. Lapseni arki päiväkodissa on sujunut hyvin poikkeusoloista huolimatta.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

26. Lapseni viihtyy päiväkodissa.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

27. Olen tyytyväinen lapseni varhaiskasvatukseen Vilinäntaloilla.

1	2	3	4	5
☐	☐	☐	☐	☐

Liite 2. Saatekirje

Heippa Vilinäntalojen vanhemmat!

Opiskelen sosionomiksi LAB-ammattikorkeakoulussa ja suuntautumisenani on sosiaalipedagoginen lapsi- ja nuorisotyö. Teen opinnäytetyönä tutkimusta varhaiskasvatuksen laadusta vanhempien kokemana. Tutkimuksen tarkoituksena on lisätä Päiväkoti Vilinä Oy:n tietoa asiakastytyväisyydestä keräämällä tietoa vanhempien kokemasta varhaiskasvatuksen laadusta. Tavoitteena on saada tietoa asiakastytyväisyydestä sekä kokemuksistanne poikkeusolojen järjestelyistä (mm. vasu keskustelut etänä).

Tutkimus toteutetaan sähköisen kyselylomakkeen avulla. Suora linkki kyselyyn lähetetään vanhempien WhatsApp -ryhmiin. Osallistuminen tutkimukseen on täysin vapaaehtoista ja voit keskeyttää kyselyyn vastaamisen missä vaiheessa tahansa. Kyselyyn vastataan anonyymisti, eikä taustatietoja (ikä, sukupuoli, päiväkotia, jonka asiakkaita olette yms.) kerätä missään vaiheessa. Tutkimustuloksia hyödynnetään Vilinäntalojen toiminnan kehittämiseen. Kyselyyn vastaaminen on helppoa ja vie noin 5 minuuttia. Jokainen vastaus on arvokas ja tärkeä, ja mahdollistaa Vilinäntalojen toiminnan kehittämisen vastaamaan entistä paremmin Teidän tarpeisiinne.

Vastaa mielelläni mieltä askarruttaviin asioihin, joten nykäise hihasta tai ota yhteyttä sähköpostitse essi.kollanus@student.lab.fi

Kiitos!

Kevätterveisin,
Essi Kollanus

Liite 3. Tutkimuslupa

Päiväkoti Vilinä Oy

16.4.2021

Tutkimuslupa opinnäytetyötä varten

Sosionomiopiskelija Essi Kollanus LAB ammattikorkeakoulusta on hakenut tutkimuslupaa opinnäytetyötä varten.

Opinnäytetyö: Vanhempien kokeman osallisuuden selvittäminen Covid-19 -pandemian aiheuttamien poikkeusolojen aikana.

Opinnäytetyön tarkoituksena on lisätä Päiväkoti Vilinä Oy:n tietoa asiakasperheiden tyytyväisyydestä ja osallisuuden kokemuksesta Covid-19 -pandemiasta aiheutuneiden poikkeusolojen aikana. Lisäksi tarkoituksena on kehittää asiakastyytyväisyyden kartoittamisen muotoja.

Tavoitteena on saada tietoa vanhempien tyytyväisyydestä pandemian aiheuttamien poikkeusolojen järjestelyihin Päiväkoti Vilinä Oy:n yksiköissä sekä osallisuuden kokemuksesta poikkeusaikana.

Menetelmät ja kohde: Tutkimus toteutetaan sähköisen kyselylomakkeen avulla Päiväkoti Vilinä Oy:n yksiköiden asiakasperheille.

Tutkimus toteutuu huhtikuussa 2021.

Tutkimuksen arvioitu valmistumisaika toukokuu 2021.

Sosionomiopiskelija Essi Kollanukselle on myönnetty tutkimuslupa opinnäytetyötä varten Päiväkoti Vilinä Oy:n yksiköihin.

Toiminnanjohtaja, Päiväkoti Vilinä Oy Sara Erka